

Innst. 6 S

(2012–2013)

**Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen**

Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013)

**Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013,
kapitler under Justis- og beredskapsdepartementet mv. (rammeområde 5)**

Innhold

	Side
1. Sammendrag	5
1.1 Innledning	5
1.2 Regjeringens budsjettforslag	5
1.3 Stortingets vedtak om rammesum	9
2. Komiteens merknader	9
2.1 Komiteens generelle merknader	9
2.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag	11
2.2.1 Merknad fra Fremskrittspartiet	11
2.2.2 Merknad fra Høyre	12
2.3 Merknader til de enkelte kapitler	15
Kap. 61 Høyesterett	15
Kap. 400 Justisdepartementet	15
Kap. 3400 Justisdepartementet	16
Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene	16
Kap. 3410 Rettsgebyr	16
Kap. 411 Domstoladministrasjonen	16
Kap. 413 Jordskiftedomstolene	17
Kap. 3413 Jordskiftedomstolene	17
Kap.414 Forliksråd og andre domsutgifter	17
Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	17
Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	21
Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	21
Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	22
Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	22
Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	26
Kap. 441 Oslo politidistrikt	26
Kap. 3441 Oslo politidistrikt	27
Kap. 442 Politihøgskolen	27
Kap. 3442 Politihøgskolen	28
Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet	28
Kap. 446 Den militære påtalemyndighet	28
Kap. 448 Grensekommisæreren	28
Kap. 450 Sivile vernepliktige	29
Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap	29
Kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap	29
Kap. 452 Sentral krisehåndtering	29
Kap. 455 Redningstjeneste	29
Kap. 3455 Redningstjeneste	30
Kap. 460 Spesialenheten for politisaker	30
Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.	31
Kap. 467 Norsk Lovtidend	31
Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	31
Kap. 469 Vergemålsordningen	31
Kap. 3469 Vergemålsordningen	31
Kap. 470 Fri rettshjelp	31
Kap. 3470 Fri rettshjelp	32
Kap. 471 Statens erstatningsansvar	32
Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	32
Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning	33
Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning	33

	Side
Kap. 474 Konfliktråd	33
Kap. 3474 Konfliktråd	33
Kap. 475 Bobehandling	33
Kap. 476 Førstelinjerettshjelp	33
3. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5	33
4. Forslag fra mindretall.....	34
5. Komiteens tilråding	35
(Justis)	35
Merinntektsfullmakter	40
Bestillingsfullmakt	40
Videreføring av bobehandling	40
Nettbudsjetteringsfullmakt	40
Avhending av sivilforsvarsanlegg	41
Stortingets rettfærdsvederlagsordning	41

Innst. 6 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013)

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Justis- og beredskapsdepartementet mv. (rammeområde 5)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 under de kapitler som er fordelt til komiteen under rammeområde 5 ved Stortingets vedtak 16. oktober 2012, jf. Innst. 1 S (2012–2013).

Komiteinnstillingen omfatter alle administrasjonsgrener under Justis- og beredskapsdepartementet med unntak av kap. 480 Svalbardbudsjettet, kap. 456/3456 Direktoratet for nødkommunikasjon, samt kap. 490/3490 Utlendingsdirektoratet og kap. 491/3491 Utlendingsnemnda. Kap. 456/3456 inngår i rammeområde 17 (Transport og kommunikasjon), kap. 480 inngår i rammeområde 4 (Utenriks), mens kap. 490/3490 og 491/3491 er en del av rammeområde 6 (Innvandring, regional utvikling og bolig).

1.2 Regjeringens budsjettforslag

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsfor-
slaget under rammeområde 5 som det fremgår av
Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–
2013) fordelt på kapitler og poster.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 5

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Høyesterett</i>			
61	Høyesterett.....		85 084 000
	1 Driftsutgifter		85 084 000
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>			
400	Justis- og beredskapsdepartementet		420 379 000
	1 Driftsutgifter		373 192 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	20 700 000
	50	Norges forskningsråd	17 942 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	8 545 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene	1 745 603 000
	1	Driftsutgifter	1 704 309 000
	21	Spesielle driftsutgifter	41 294 000
411		Domstoladministrasjonen	72 889 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	72 889 000
413		Jordskiftedomstolene	223 231 000
	1	Driftsutgifter	214 252 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 979 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter	189 292 000
	1	Driftsutgifter	151 878 000
	21	Spesielle driftsutgifter	37 414 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	3 769 328 000
	1	Driftsutgifter	3 537 965 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	82 285 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 055 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	102 304 000
	70	Tilskudd	23 719 000
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	167 684 000
	1	Driftsutgifter	167 684 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	10 809 828 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	10 369 686 000
	21	Spesielle driftsutgifter	205 170 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 595 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	74 533 000
	60	Tilskudd til kommuner til SLT-tiltak	5 160 000
	70	Tilskudd	26 641 000
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	4 399 000
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	116 644 000
441		Oslo politidistrikt	2 059 343 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	2 059 343 000
442		Politi- og lensmannsetaten	545 688 000
	1	Driftsutgifter	545 688 000
445		Den høyere påtalemyndighet	150 130 000
	1	Driftsutgifter	150 130 000
446		Den militære påtalemyndighet	7 598 000
	1	Driftsutgifter	7 598 000
448		Grensekommisjonen	6 278 000
	1	Driftsutgifter	6 278 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	645 435 000
	1	Driftsutgifter	635 041 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 833 000
	70	Overføringer til private	5 561 000
452		Sentral krisehåndtering	14 304 000
	1	Driftsutgifter	14 304 000
455		Redningstjenesten	1 355 300 000
	1	Driftsutgifter	864 143 000
	21	Spesielle driftsutgifter	17 413 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	358 800 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	19 610 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	95 334 000
460		Spesialenheten for politisaker	39 369 000
	1	Driftsutgifter	39 369 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	989 150 000
	1	Driftsutgifter	989 150 000
467		Norsk Lovtidend	3 324 000
	1	Driftsutgifter	3 324 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	14 903 000
	1	Driftsutgifter	14 903 000
469		Vergemålsordningen	176 574 000
	1	Driftsutgifter	143 774 000
	21	Spesielle driftsutgifter	32 800 000
470		Fri rettshjelp	713 335 000
	1	Driftsutgifter	6 438 000
	70	Fri sakførsel	517 059 000
	71	Fritt rettsråd	158 545 000
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	31 293 000
471		Statens erstatningsansvar	138 052 000
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	117 599 000
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	20 453 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	434 543 000
	1	Driftsutgifter	45 641 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	388 902 000
473		Statens sivilrettsforvaltning	39 414 000
	1	Driftsutgifter	39 414 000
474		Konfliktråd	76 815 000
	1	Driftsutgifter	76 815 000
475		Bobehandling	83 229 000
	1	Driftsutgifter	74 459 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 770 000
		Sum utgifter rammeområde 5	24 976 102 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3400		Justis- og beredskapsdepartementet	1 191 000
	1	Diverse inntekter	93 000
	2	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	1 098 000
3410		Rettsgebyr	187 937 000
	1	Rettsgebyr	186 339 000
	3	Diverse refusjoner	1 598 000
3413		Jordskiftedomstolene	23 732 000
	1	Saks- og gebyrinntekter	14 668 000
	2	Sideutgifter	9 064 000
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	100 952 000
	2	Arbeidsdriftens inntekter	83 725 000
	3	Andre inntekter	15 159 000
	4	Tilskudd	2 068 000
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	673 000
	3	Andre inntekter	673 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	1 427 974 000
	1	Gebyr - pass og våpen	261 600 000
	2	Refusjoner mv.	304 363 000
	3	Salgsinntekter	63 373 000
	4	Gebyr – vakselskap	11 207 000
	6	Gebyr – utlendingssaker	117 410 000
	7	Gebyr – sivile gjøremål	670 021 000
3441		Oslo politidistrikt	32 465 000
	2	Refusjoner	26 669 000
	3	Salgsinntekter	224 000
	5	Personalbarnehage	5 572 000
3442		Politihøgskolen	27 975 000
	2	Diverse inntekter	11 975 000
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	16 000 000
3451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	153 236 000
	1	Gebyr	130 106 000
	3	Diverse inntekter	23 130 000
3455		Redningstjenesten	22 413 000
	1	Refusjoner	22 413 000
3469		Vergemålsordningen	4 300 000
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter	4 300 000
3470		Fri rettshjelp	3 450 000
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 450 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
3473		Statens sivilrettsforvaltning	5 000
	1	Diverse inntekter	5 000
3474		Konfliktråd	2 406 000
	2	Refusjoner	2 406 000
Sum inntekter rammeområde 5			1 988 709 000
Netto rammeområde 5			22 987 393 000

1.3 Stortingets vedtak om rammesum

Ved vedtak i Stortinget 28. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 5 endelig fastsatt til kr 22 985 893 000, jf. Innst. 2 S (2012–2013). De fremsatte bevilgningsforslag i innstillingen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 41 tredje ledd.

2. Komiteens merknader

2.1 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til den fremlagte Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013) om statsbudsjettet for 2013.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kjernen i regjeringens politiske prosjekt er å understøtte et samfunn med små forskjeller, der folk opplever trygghet, deltakelse og tilhørighet i små og store fellesskap. Dette krever en velfungerende justispolitikk.

Flertallet vil fremheve at regjeringen fortsetter arbeidet for å skape mer trygghet og mindre kriminalitet ved å styrke budsjettet med 711,1 mill. kroner til samfunnssikkerheten generelt og politiberedskapen spesielt. Flertallet viser til at store deler av økningen går til oppfølging av 22. juli-kommisjonens forslag til bedre beredskap, og at regjeringen i tillegg foreslår en milliardinvestering i nye redningshelikoptre.

Flertallet har merket seg at 22. juli-kommisjonen konkluderte med at lærdommene etter 22. juli i større grad handler om «ledelse, samhandling, kultur og holdninger – enn mangel på ressurser, behov for ny lovgivning, organisering eller store verdivalg». Flertallet vil fremheve at dette er lærdommer som ikke bare kan vedtas, men som må utvikles over tid. Flertallet støtter derfor at det settes et fokus på forsterket lederansvar og endringsledelse, både i Justis- og beredskapsdepartementet og justis-sektoren for øvrig. Flertallet vil også vise til at regjeringen foreslår flere tiltak for å styrke samfunnssikkerheten generelt og politiberedskapen spesielt, som oppfølging av 22. juli-kommisjonens forslag. Denne styrkingen er flertallet tilfreds med.

Flertallet vil vise til at budsjettforslaget for 2013 blant annet består av følgende styrkings- og satsingstiltak:

Politiet

- Økt bemanning i politiet i 2013. Helårsvirkning av 202 nye stillinger til politistudenter som ble ansatt i 2012 og om lag 350 nye stillinger til studenter som blir uteksaminert sommeren 2013, gir vesentlige økninger og muligheter til å forsterke polititjenesten. Til dette bevilges 150 mill. kroner for å kunne ansette nyutdannede fra Politihøgskolen i 2013, og 93 mill. kroner til å dekke helårsvirkningen av å ansette nyutdannede sommeren 2012. Den øvrige delen av de 720 som går ut av Politihøgskolen i 2013 vil erstatte naturlig avgang for pensjon, jobbskifte, m.m.
- Det nye høye nivået på 720 studenter i opptaket ved Politihøgskolen følges opp i 2013. Det er viktig at de som uteksamineres hvert år kommer i arbeid i politiet, og det er positivt at om lag 94 pst. av de som bestod eksamen i 2011 pr. 15. oktober 2012 arbeider i politiet, iberegnet faste og midlertidige stillinger. Av de som har bestått eksamen i 2012 er tilsvarende tall om lag 80 pst. til nå.

- Hensikten med det høye opptaket ved Politihøgskolen er å oppnå målet fra bemanningsanalysen i politiet fra 2008, der dette settes til to politiutdannede pr. 1 000 innbygger. Når alle politiutdannede som jobber i politidistrikter og særorganer i dag regnes med, var politidekningen på landsplan på 1,64 pr. 1 000 innbygger pr. 30. september 2012.
- 20 mill. kroner til å fornye IKT-infrastrukturen i politiet og 30 mill. kroner til arbeidet med nye straffesakssystemer. Den nye IKT-infrastrukturen planlegges å være ferdig utbygd i 2013, og den vil bety store forbedringer i driften av politiet.
- Ledelsesutvikling i politiet. 25,5 mill. kroner til bredt anlagt endringsprogram i regi av Politidirektoratet og som oppfølging av 22. juli-kommisjonens rapport som omhandler politiet.
- 10 mill. kroner til planlegging av et nytt beredskapssenter for politiet ved Alnabru i Oslo, som skal huse beredskapstroppen, politihelikopteret, hundetjenesten, bombegruppa, m.m., og ha landingsplass for flere helikoptre ved behov for transport av beredskapstroppen.
- 10 mill. kroner til oppgradering og vedlikehold av utstyr i politihelikopter.
- Økning av bevilgningen til Politiets sikkerhetstjeneste (PST) med 30 mill. kroner til økt bemanning, investeringer og drift.

Redning og beredskap

- 16 nye redningshelikoptre til Fastlands-Norge. Det tas sikte på å inngå kontrakt om anskaffelsen i 2013. Til Prosjektorganisasjonen for anskaffelse bevilges til sammen 73,8 mill. kroner i 2013. Beløpet inkluderer også Forsvarets andel på om lag 17 mill. kroner.
- Bevilgningen til vedlikehold av dagens redningshelikoptre økes med 300 mill. kroner for å bidra til at beredskapen opprettholdes fram til nye redningshelikoptre er på plass. I tillegg videreføres styrkingen av driften av helikoptrene med 40 mill. kroner fra 2012.
- Stortinget har besluttet å styrke helikoptertjenesten på Svalbard ved at det fra 2014 legges opp til at det vil være stasjonert to store og likeverdige helikoptre ved basen i Longyearbyen. For å få tilfredsstillende hangarforhold for disse bevilges det midler til bygging av ny hangar i 2013.
- Økte bevilgninger til IKT-sikkerhet. NorCERT er en sentral aktør for å videreutvikle Norges evne til å håndtere alvorlige dataangrep mot samfunnskritisk infrastruktur og informasjon. Bevilgningen til NorCERT øker med 32,6 mill. kroner.
- Utbygging av det landsdekkende nødnettet fortsetter i 2013. Utbyggingen skal etter planen ferdigstilles i 2015. Det bevilges vel 1,2 mrd. kroner til drift og utbygging av nødnett i 2013.
- Bevilgningen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) økes med 45 mill. kroner til øvelser, tilsyn og øvrig beredskap.
- Bevilgningen til Justis- og beredskapsdepartementet økes med 40 mill. kroner til departementets arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, på bakgrunn av et tydeligere og utvidet ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ansvaret for sentral krisehåndtering. Som en del av dette, og for å øke evnen til krisehåndtering, er det opprettet et sivilt situasjonssenter med døgnkontinuerlig beredskap som det også bevilges midler til.
- Angrepene 22. juli 2011 har synliggjort behovet for forskning på samfunnssikkerhet og beredskap. Også andre hendelser viser at det er behov for forskning med et sektorovergripende perspektiv. Det bevilges 20 mill. kroner til et nytt forskningsprogram innenfor samfunnssikkerhet og beredskap i regi av Norges Forskningsråd.

Kriminalomsorgen

- Bevilgningen til kriminalomsorgen økes med 30 mill. kroner fordelt med 14 mill. kroner til økt driftsbudsjett, 6 mill. kroner til straffegjennomføring med elektronisk kontroll i Nordland og 10 mill. kroner til økt opptak av fengselsbetjenter ved Kriminalomsorgens utdanningscenter.
- Det bevilges til sammen 46,5 mill. kroner til videre oppføring av nytt aktivitetsbygg ved Oslo fengsel, hvorav 40 mill. kroner under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets budsjett og 6,5 mill. kroner under Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Bygget skal etter planen kunne tas i bruk i 2013.
- Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) er skilt ut som eget direktorat fra Justis- og beredskapsdepartementet med virkning fra 1. juli 2013.
- Det opprettes et eget fengsel for straffedømte utlendinger uten oppholdstillatelse ved Kongsvinger fengsel, avdeling Vardåsen, med 97 plasser tilpasset de innsattes behov.
- Reduksjonen av soningskøen er ytterligere på vei ned med 745 pr. 12. september 2012.

Andre formål i budsjettet

- Stortinget vedtok 11. mars 2010 en ny vergemålslov. Det legges til rette for at ny vergemålslov og representantordning for enslige, mindreårige asylsøkere kan tre i kraft fra 1. juli 2013, og det bevilges 176,6 mill. kroner til dette.

- For å holde saksbehandlingstiden i domstolene nede foreslås det en delvis videreføring av den toårige satsingen fra 2010 med 20 mill. kroner. Dette vil legge til rette for å opprettholde et fortsatt høyt aktivitetsnivå og videreutvikle de elektroniske saksbehandlingsløsningene i domstolene.
- Bevilgningen til Utlendingsdirektoratet og politiet øker med til sammen 20 mill. kroner for å øke antall returer av utlendinger uten lovlig opphold. Gjennom en koordinert innsats av virkemidler og tiltak knyttet til både frivillig og tvangsretur, er målet 250 flere returer av personer uten lovlig opphold i 2013 og 550 flere returer fra 2014.

Flertallet støtter disse reelle styrkingene av budsjettet, og er tilfreds med regjeringens satsing på justispolitikken. Flertallet vil også fremheve forbedringen i budsjettforslaget, ved at budsjettet i større grad synliggjør hva som er reell satsing og styrking, og hva som er lønns- og priskompensasjon.

Flertallet viser til at det i Meld. St. 29 (2011–2012) om samfunnssikkerhet er beskrevet at arbeidsgruppen som har vært nedsatt av Forsvarsdepartementet for å gjennomgå bistandsinstruksen, mener det er behov for å lovforankre Forsvarets bistand til politiet. Flertallet støtter denne vurderingen.

Flertallet vil også vise til beskrivelsen av status, satsinger og prioriteringer under de ulike programkategorier i Prop. 1 S (2012–2013), og vil i den anledning blant annet fremheve at bekjempelse og forebygging av seksualisert vold og vold i nære relasjoner er et prioritert felt for regjeringen. Flertallet mener at effektiv straffeforfølgelse av seksualforbrytelser og god oppfølging av utsatte er viktig av hensyn til ofrenes helse og rettssikkerhet så vel som av hensyn til den allmenne rettsfølelsen. Det er en viktig oppgave å sikre alle retten til et liv uten vold.

Flertallet vil også fremheve at det er gledelig at et lengre planlagt forskningsprosjekt om partnerdrap nå er godkjent av etisk komité og kan igangsettes. Forskningsprosjektet er et viktig grunnlag for å utvikle effektive tiltak for å forhindre denne formen for alvorlig kriminalitet.

Flertallet har merket seg at seksuelle overgrep representerer særlige utfordringer for politiet, rettsapparatet og hjelpeapparatet. Voldtektsgruppen på Kripos ble opprettet høsten 2010 og består nå av 16 stillinger. Den er blitt et viktig nasjonalt fagmiljø for informasjons- og kompetansedeling når det gjelder voldtekt, og bidrar til økt kvalitet og raskere oppklaring ute i politidistriktene. Flertallet vil fremheve at det synes å være flere utfordringer knyttet til politiets arbeid på dette området og har merket seg at Justis- og beredskapsdepartementet har tatt tak for å løse disse utfordringene i samarbeid med politiet.

Flertallet vil fremheve viktigheten av et langsiktig og systematisk arbeid for å løse rettssikkerhetsproblemene knyttet til seksuallovbrudd.

Avslutningsvis vil flertallet peke på at regjeringens justispolitikk er tuftet på trygghet – trygghet for den enkelte, for de små og store fellesskapene og for nasjonen som helhet. Flertallet vil fortsette den kraftfulle satsingen mot kriminalitet og videreføre arbeidet med å styrke og videreutvikle samfunnssikkerheten og beredskapen. I justispolitikken vil flertallet ha et bredt perspektiv gjennom å kombinere kriminalitetsbekjempelse med evne til å se justisspørsmål i en bredere samfunnskontekst. Flertallet vil vise til at regjeringspartiene tar enkeltmenneskets bekymringer på alvor, og vil sikre tryggheten for folk der de bor og ferdes. Bekjempelse av kriminalitet er viktig, men det må også satses på sosiale tiltak, forebygging og rehabilitering.

Flertallet har for øvrig ingen flere generelle merknader, og slutter seg til regjeringens prioriteringer under rammeområde 5 i Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013).

2.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag

2.2.1 Merknad fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er svært urolige for beredskapen og landets evne til å håndtere krisesituasjoner. Fra en rekke polititjenestemenn hører man at politiet ikke er i stand til å håndtere akutte kriser bedre nå enn før 22. juli i 2011. Dette er svært bekymringsfullt all den tid det har gått over ett år, og regjeringen har hatt god tid til å sette inn tiltak.

Disse medlemmer ser at regjeringen vil satse en del ressurser på bedre samordning i Justis- og beredskapsdepartementet, samt på forskning i samfunnssikkerhet og beredskap. Disse medlemmer mener regjeringen heller bør vise handlekraft og investere i tiltak som gir bedre beredskap ute. I denne sammenheng vises det til at man nettopp har fått døgnkontinuerlig helikopterberedskap på Østlandet. Dette til tross for at alle var enige om at dette virkemiddelet måtte prioriteres rett etter 22. juli i 2011. Man har altså brukt over ett år på å gjeninnføre slik beredskap.

Videre er disse medlemmer svært misfornøyde med utviklingen i antall ansatte tjenestemenn i politiet og viser til at kun 64 pst. av dem som var nyutdannet fra Politihøgskolen i 2011 nå har jobb i politietaten, ifølge regjeringens tall i forslag til statsbudsjett. Det er en skrikende mangel på tjenestemenn ute i de enkelte distrikter. Samtidig er det tverrpolitisk enighet om at bemanningen skal opp i 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbygger innen 2020. Til tross for dette ser man at bemanningsgraden går stadig ned-

over og at den nå er på ca. 1,45 pr. 1 000 innbyggere. I dette bildet er det uheldig at regjeringen ikke prioriterer politiet mer og sørger for at politiutdannet personell får jobb.

Disse medlemmer viser til tidligere forslag fra Fremskrittspartiet og fremmer på nytt følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre en garanti for arbeid til alle politistudenter som består den treårige politiutdanningen, slik at de får rett til jobb. Garantien skal gjelde frem til målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere er nådd.»

Disse medlemmer er også opptatt av forholdene i kriminalomsorgen og hvordan utvikler seg. For disse medlemmer er det avgjørende at man får flest mulig av de utenlandske kriminelle til å sone i hjemlandet. Det har vist seg at avtalen om soningsoverføring som er inngått med enkelte land, er svært ineffektiv. Disse medlemmer mener derfor man må forhandle frem kjøpsavtaler med de respektive hjemland slik at disse kan tjene på å ta imot egne borgere. Norge har et høyt utgiftsnivå og kan således spare penger ved å kjøpe plasser i den kriminelles hjemland, i tillegg til at man frigjør kapasitet i norske fengsler.

Etter disse medlemmers mening er det også av betydning å øke kapasiteten av lukkede fengselsplasser i norske fengsler. Disse medlemmer er således svært uenige i den stadige utvidelsen av hjemmesoning og åpen soning. I denne forbindelse vises det til at det står ferdig planer som kan føre til utvidelse av 250 plasser innenfor eksisterende murer. Dette vil ha stor betydning for den samlede soningskapasiteten og følgelig også for nedbygging av en stadig økende soningskø.

Disse medlemmer er også kritiske til videre kutt i domstolenes bevilgninger. Domstolene har fungert svært effektivt i mange år, men klarer ikke lenger å holde nede restansene etter det nye kuttet regjeringen har foreslått. Saksinngangen har økt, noe som tilsier at bevilgningene skulle økes, ikke reduseres. Videre er IKT-situasjonen alvorlig og er en begrensende faktor for den enkelte dommer i stedet for å være et effektivt hjelpemiddel som bidrar til raskere saksbehandling.

Disse medlemmer mener domstolene er et viktig ledd i straffesaksjeden og at denne må styrkes slik at det rettssøkende publikum får sine avgjørelser innen akseptable tidsrammer.

Disse medlemmer er svært opptatt av situasjonen i redningstjenesten og dennes betydning for folk i nød på havet eller andre steder. At det er nødvendig å sette av 300 mill. kroner til vedlikehold av Sea King-flåten sier sitt om hvor alvorlig situasjonen

er og hvor utdaterte disse helikoptrene er. Regjeringens manglende handlekraft i innkjøpsprosessen har gjort at nye helikoptre kommer langt senere enn først vedtatt og gjør driften av redningstjenesten nærmest uforsvarlig.

2.2.2 *Merknad fra Høyre*

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at 22. juli-kommisjonens rapport har hatt stor innflytelse på Justis- og beredskapsdepartementets budsjettforslag for 2013. Det er viktig at budsjettmidlene på justisområdet i størst mulig grad fordeles til den ytre tjenesteproduksjonen, slik at minst mulig brukes til administrasjon. Disse medlemmer vil påpeke at i en tid med økende utfordringer og oppgaver for justissektoren er det viktig å legge til rette for en balanse i straffesaksjeden, slik at god etterforskning, en effektiv og rettssikker irettføring og deretter en rask iverksettelse av straffereaksjonen blir ivaretatt. Disse medlemmer viser derfor til Høyres alternative statsbudsjett der det foreslås økte bevilgninger til domstolene og den høyere påtalemyndighet.

Disse medlemmer vil fremheve at oppmerksomhet på kostnadseffektivitet og økonomiske prioriteringer er svært viktig i alle deler av offentlig virksomhet. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det stilles klare krav til effektivisering i offentlige virksomheter og reduksjon av administrative kostnader, og det foreslås kuttet på 5 mill. kroner på kap. 400 post 1.

Da det i den offentlige debatt har fremkommet påstander om at Høyre ved å stille kritiske spørsmål til politisk ledelse i departementet oppfattes å kritisere ansatte, viser disse medlemmer til hva Høyres justispolitiske talsmann understreket under budsjettbehandlingen for inneværende år, og som er dekkende også i år:

«Høyre slutter seg til det som er sagt, både her i dag og tidligere, knyttet til den enorme innsatsen som politi, helsepersonell, frivillige, vektere, brannfolk, militære og andre la ned på og etter den verste dagen for landet vårt siden annen verdenskrig. Ikke minst fortjener alle ansatte i Justisdepartementet en enorm takk og støtte. Den belastningen det må ha vært å gjennomgå dette, kan ikke beskrives. Desto mer imponerende er det å se den høye faglige kvaliteten det har vært på de svarene vi har fått under budsjettprosessen, og i sakene som har vært fremlagt. Jeg vil på vegne av Høyre takke alle ansatte i Justisdepartementet. Jeg vet at noen ble litt blanke i blikket da hele vår 'småle' med spørsmål kom, men det får tolkes som en honnør til de ansatte i Justisdepartementet».

At deler av politisk ledelse velger å skyve ansatte foran seg når kritikken utelukkende er knyttet til deres ledelse av departementet, tyder etter disse

medlemmers oppfatning på at man ved å ha rent flertall i syv år har lagt seg til en holdning hvor skillet mellom politikk og fag har blitt utvannet, noe som gjør at man tillegger politiske motstandere holdninger de ikke har.

Disse medlemmer har merket seg debatten om hvorvidt departementets oppgaveportefølje har blitt for vid, og vil med kritisk blikk vurdere hvorvidt denne bør endres.

Disse medlemmer ser det som svært uheldig at regjeringens forslag til statsbudsjett innebærer et kutt i rammene for domstolene på 15,8 mill. kroner. Disse medlemmer deler Domstoladministrasjonens og Dommerforeningens bekymring for at dette vil føre til økte restanser i domstolene. Økte restanser fører til lengre saksbehandlingstid og dårligere service for publikum. Disse medlemmer viser til den betydelige økningen i antall sivile saker de siste årene. Det kan være tegn på at denne økningen nå avtar, og at antall saker stabiliserer seg på et høyt nivå. Disse medlemmer viser også til at det ble innført midlertidig ansettelsesstopp fra juli 2012 i tingrettene og lagrettene, med unntak for domstolledere. Disse medlemmer tar dette som et alvorlig signal. En ansettelsesstopp hemmer nødvendig nyrekruttering, og det vil føre til ytterligere økning i restanser og saksbehandlingstid. Etter disse medlemmers mening må det være et mål at sakene skal avvikles så hurtig som mulig, køene skal være så korte som mulig, samtidig som enhver rettsprosess skal tilfredsstillende kravene til rettssikkerhet. Dette stiller høye krav til dommernes faglige kompetanse og integritet. Utviklingen av dommerrollen har over år vært i endring. Dommerne har i dag en aktiv rolle som leder av forhandlingene for retten, med et klart ansvar for fremdrift i sakene. Etter disse medlemmers oppfatning forutsetter mulighetene for vellykkede rettsprosesser at domstolene har stabile og forutsigbare rammebetingelser. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til domstolene med 10 mill. kroner. Disse medlemmer vil også understreke domstolenes behov for kompetanseutvikling og hensiktsmessige IKT-løsninger. Utbyggingen av lyd- og bildekommunikasjon er viktig for at domstolene, politiet og kriminalomsorgen skal kunne spare driftsutgifter på sikt.

Disse medlemmer legger stor vekt på at begrepet samfunnssikkerhet innebærer en helhetlig tilnærming, hvor samfunnets samlede ressurser og virkemidler kan stilles til rådighet for å forebygge og håndtere kriser. Det stilles store krav til samordning, kommunikasjon, kompetanse og utstyr for å møte det store spennet av trusler samfunnet står overfor.

Disse medlemmer er overrasket over at regjeringen ikke vektlegger cybertrusselen i større

grad. NATO vurderer cyberangrep som en av de mest alvorlige truslene medlemsstatene står overfor, med noen av de mest alvorlige økonomiske og nasjonale sikkerhetsutfordringene i det 21. århundre. Fra Politiets sikkerhetstjenestes trusselvurdering fremgår det at det er økende aktivitet fra andre lands etterretningstjenester og private selskaper rettet mot Norge. Og cyberkriminalitet har vokst kraftig de siste årene. Disse medlemmer er undrende til at en nasjonal strategi for styrket informasjons- og cybersikkerhet og en klargjøring av ansvars- og oppgavefordelingen innen dette feltet ikke er på plass.

Disse medlemmer vil særlig peke på at regjeringen nå omsider legger til rette for utbygging av nødnett i hele landet. Dette innebærer en betydelig bedring av nød- og beredskapsstatens evne til ressursstyring, samhandling og kontroll. Samtidig vil disse medlemmer understreke at de spørsmål som ulike fagmiljøer stiller ved nødnettets dekningsgrad geografisk, og manglende dekning innendørs, blir undersøkt nøye.

Disse medlemmer understreker betydningen av et tettere samvirke mellom politi og forsvar i krisehåndtering. Disse medlemmer legger til grunn at Justis- og beredskapsdepartementets avslag på anmodningen om håndhevelsesbistand fra forsvarshelikoptre fra Oslo politidistrikt i forbindelse med Stortingets åpning 2. oktober ikke er definerende for senere saker.

Disse medlemmer mener at bruk av Forsvarets ressurser i fred vil måtte bero på et identifisert sivilt behov. Disse medlemmer ser det som ønskelig at Stortinget på generelt grunnlag vurderer hvilke grenser som bør fastsettes for bruk av militære ressurser og militær makt i forbindelse med sivile oppdrag, og dermed overfor sivile borgere. Disse medlemmer mener disse grensene bør fastsettes i formell lov. Disse medlemmer anser dette som den fremgangsmåten som i størst mulig grad vil følge Grunnloven § 99 annet ledd om forbudet mot «militær Magts Anvendelse mod Statens Medlemmer, uden efter de i Lovgivningen bestemte Former». Slik vil anvendelsen av Forsvaret til sivile behov ha den nødvendige legalitet og legitimitet i oppdragene som gis av sivile myndigheter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovvedtak om fastsettelse av grensene for bruk av militære ressurser og militær makt overfor sivile borgere i fredstid.»

Disse medlemmer vil fremheve at Gjörv-kommisjonens rapport dokumenterte at Norge ikke var godt nok forberedt og at for mye sviktet 22. juli

2011. Det er et myndighetsansvar å sikre god beredskap i hele landet. Beredskap ved ulykker, naturkatastrofer og ved terrorhandlinger. Disse medlemmer ser svakheter ved beredskap og samfunnssikkerhet, samt at politiet har for lite ressurser og for få politifolk, som hovedutfordringene i justissektoren. Disse medlemmer viser til at hovedprioriteringene i Høyres alternative budsjett var styrking av politiets operative kapasitet, styrking av PST og økning av bevilgningene til frivillige organisasjoner og beredskapsarbeidet i redningstjenesten.

Disse medlemmer understreker at politiets viktigste oppgave er å sikre befolkningens trygghet. Et nært, tilstrekkelig bemannet og kompetent politi er helt avgjørende for å sikre trygge lokalsamfunn. Fravær av lokalt politi gir grobunn for kriminalitet. Disse medlemmer godtar ikke at det utvikler seg lovtomme rom i samfunnet, hvor vår evne til å slå ned på kriminalitet reduseres. Risikoen for at kriminelle blir tatt, blir mindre, og sannsynligheten for kriminalitet øker. Disse medlemmer viser til at situasjonen i politidistriktene landet rundt tilsier at det er et stort behov for større økonomiske rammer for politidistriktene. Et av de viktigste elementene i beredskapen er tilstedeværende og tilgjengelig politi med god trening og rett utstyr. Politiet må settes i stand til å møte morgendagens kriminalitetsutfordringer. Dette innebærer teknologiske løsninger tilpasset det 21. århundre. Fra nyutdannede til politimestre og ledelsen i Politidirektoratet og Justisdepartementet, må flest mulig ha gjennomført realistiske øvelser som setter deres evne til å håndtere usikre situasjoner på prøve. Disse medlemmer vil fremheve at kompetanseoverføring mellom politidistriktene er sentralt for å videreutvikle politietaten.

Disse medlemmer viser til at oppmerksomhet om kostnadseffektivitet og økonomiske prioriteringer, er svært viktig i alle deler av offentlig virksomhet. Disse medlemmer viser videre til at det i Høyres alternative statsbudsjett stilles klare krav i alle sektorer til effektivisering i offentlige virksomheter og reduksjon av administrative kostnader.

Disse medlemmer viser til at kriminalomsorgen står overfor store utfordringer. Etter disse medlemmers oppfatning ville fremleggelse av en kapasitetsplan og bemanningsanalyse for kriminalomsorgen bidratt til økt forutsigbarhet for ansatte og innsatte. Disse medlemmer frykter økende soningskøer og utsettelse av nødvendige tiltak som resultat av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2013.

Disse medlemmer vil igjen fremheve den svært samfunnsnyttige innsatsen de frivillige organisasjonene gjør i arbeidet for å forebygge kriminalitet og redusere omfanget av utført kriminalitet av tidligere straffedømte. Frivillige organisasjoner utgjør et

svært viktig supplement til arbeidet som gjøres av staten og kommunene med tilbakeføring av tidligere kriminelle til et liv uten kriminalitet.

Disse medlemmer vil fremheve at regjeringen etterlater seg en lang rekke ubetalte regninger og brutte løfter i justissektoren. Disse medlemmer registrerer at dette har skjedd i en situasjon hvor det har vært mer penger til fordeling enn noen gang. Den sittende regjering har ikke evnet å prioritere trygghet og beredskap høyt nok. Eksemplene er dessverre mange. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i Soria Moria-erklæringen fastsatte at regjeringen ville «igangsette arbeid med nye lokaler i Oslo for politihøgskolen». Disse medlemmer har ikke registrert fremdrift i arbeidet med ny politihøgskole i Oslo, selv om behovet ikke har blitt mindre siden 2009. Disse medlemmer har merket seg at det er bevilget midler til prosjektering av det nye beredskapssenteret i statsbudsjettet. Det er etter disse medlemmers oppfatning positivt at det omsider er tatt en avgjørelse om at det skal etableres et beredskapssenter, men det råder usikkerhet om både tomtens egnethet, gjennomføringstid og finansieringsbehov. Disse medlemmer viser til at det er bred politisk enighet om at antallet polititjenestemenn skal økes. Politidirektoratets bemanningsrapport fra 2008, «Politiet mot 2020», viser hvordan politidekning kan økes til et landsgjennomsnitt på 2 politimenn pr. 1 000 innbyggere. Allikevel er politidekningen i dag langt lavere enn i 2008. Disse medlemmer fastslår at dette bidrar til svekket beredskap og mindre kraft til å løse samfunnets kriminalitetsutfordringer. Disse medlemmer viser videre til utbyggingen av nødnett over hele landet. Så langt har kostnadene blitt langt høyere enn det som lå til grunn for Stortingets vedtak om å bygge nødnett. Videre blir utbyggingstiden lengre enn forutsatt. Disse medlemmer viser til at vedlikehold og bruk av nødnett også vil bli kostbart. Det er uforutsigbart hvor store kostnadene for nødnetene vil bli, men utvilsomt at de vil få betydelig økte kostnader. Disse medlemmer viser til usikkerheten i nødnetene om hvor store deler av disse kostnadene som vil bli belastet driftsbudsjettene. Disse medlemmer viser også til det omfattende behovet for IKT-oppgaderinger i politiet. Så langt har kostnadene i det vesentlige blitt belastet driftsbudsjettene til politidistriktene og særorganene. Konsekvensene har blitt lavere politidekning, mindre ressurser til etterforskning og forebygging, samt reduserte muligheter til å anskaffe og oppgradere nødvendig materiell. Disse medlemmer vil også fremheve behovet for kapasitetsutvidelse i kriminalomsorgen. Kapasitetsplanen har ikke blitt fremlagt for Stortinget. Disse medlemmer viser til at det, så langt Stortinget er kjent med, ikke foreligger planer for nye

fengsler eller annen kapasitetsutvidelse – i en situasjon med en dekningsgrad på 96 pst. i fengslene. Disse medlemmer vil også understreke behovet for at det utredes hvordan domstolene kan organiseres og lokaliseres, slik at både nærhet til befolkningen, faglighet og rettssikkerhet, samt best mulig ressursutnyttelse sees i sammenheng. Videre vil disse medlemmer vise til ressursutfordringene i påtalemyndigheten, hvor større saker må henlegges på grunn av ressurssituasjonen. Listen over ubetalte regninger må etter dette, slik disse medlemmer ser det, ansees som svært lang.

2.3 Merknader til de enkelte kapitler

Kap. 61 Høyesterett

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 400 Justisdepartementet

Komiteen fastslår at en av statens viktigste oppgaver er å sikre at samfunnet kan møte risiko- og sårbarhetsutfordringer. 22. juli-kommisjonens rapport har dokumentert at nasjonen ikke var godt nok forberedt og at for mye sviktet 22. juli 2011.

Komiteen merker seg at 22. juli-kommisjonens rapport er hyppig referert i Justis- og beredskapsdepartementets budsjettforslag for 2013.

Komiteen understreker viktigheten av at justispolitikken er bygget på kunnskap, og ikke på enkelthendelser. På den måten legger myndighetene best til rette for en langsiktig og effektiv innsats for å øke tryggheten i samfunnet.

Komiteen legger til grunn at trygghet er et grunnleggende velferdsgode. For å oppnå økt trygghet er vi avhengige av et tilstedeværende og effektivt politi, rask og rettssikker straffesaksbehandling og strafferettslige reaksjoner som sender tydelige signaler om at uønsket adferd ikke tolereres.

Etter komiteens mening er det derfor viktig at budsjettmidlene på justisområdet i størst mulig grad fordeles til den ytre tjenesteproduksjonen, slik at minst mulig brukes til administrasjon.

Komiteen vil særlig understreke at tiltakene med etablering av et sivilt situasjonssenter i Justis- og beredskapsdepartementet og økt øvings- og tilsynsaktivitet blir fulgt opp med ressurser og klare prioriteringer.

Komiteen slutter seg til den økte forskningsinnsatsen innenfor justissektoren, og peker særlig på at kriminalitetsbekjempelse og styrket samfunnssikkerhet må bygges på kunnskap og kompetanse.

Komiteen peker på at i en tid med økende utfordringer og oppgaver for justissektoren er det viktig å legge til rette for en balanse i straffesaksjeden, slik at god etterforskning, en effektiv og rettssikker

iretteføring og deretter en rask iverksettelse av straffereaksjonen blir ivaretatt.

Komiteen legger stor vekt på det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Dette arbeidet må skje i et samspill mellom foreldre, skole, frivillige organisasjoner og kommunale og statlige myndigheter. Justis-sektoren har viktige bidrag i dette arbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningen på kap. 400, post 1 Driftsutgifter økes med om lag 40 mill. kroner for å sette Justis- og beredskapsdepartementet i stand til å møte kravene til et bedre beredskaps- og sikkerhetsarbeid. Flertallet merker seg at økningen blant annet benyttes til å øke kapasiteten til analyse og krisehåndtering samt styrke arbeidet med samordning og tilsyn. Flertallet merker seg og støtter at midlene også skal bidra til å gjennomføre endringer i ledelse, styring og kultur. Videre viser flertallet til at om lag 10 mill. kroner av tilleggsbevilgningen skal øke tilgjengeligheten av IKT-tjenestene.

Endelig vil flertallet fremheve det positive i at det er opprettet et døgnkontinuerlig sivilt situasjonssenter underlagt Krisestøtteenheten.

Flertallet viser til at det er lagt inn en reduksjon av driftsutgiftene med kr 250 000 i forhold til regjeringens forslag, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

Flertallet støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 400 og programkategori 06.10 i Prop. 1 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er feil å bruke mye penger på at departementet skal vokse og vil heller at disse midlene brukes på beredskapstiltak som virker ute. Av den grunn kuttes ekstrabevilgningen i Fremskrittspartiets alternative budsjett til forskning og samordning og overføres til bruk i politiet.

Disse medlemmer mener de private organisasjoner som driver oppfølging av kriminalitetens ofre, må få økt oppmerksomhet og anerkjennelse. Disse frivillige gjør en svært viktig jobb, og disse medlemmer vil bidra til å styrke deres arbeid. Dette gjelder Stine Sofies Stiftelse, samt andre organisasjoner med liknende formål.

For disse medlemmer står hensynet til ofrene for kriminalitet sterkt. I satsingen på å bedre denne gruppens stilling ønsker disse medlemmer å opprette et eget ombud for kriminalitetsofre, samt opprette en landsdekkende offeromsorg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser videre til Stortingets anmodningsvedtak nr. 175 (2004–2005) om å

gjennomgå alle sidene ved forliset av riggen Deep Sea Driller. Til tross for massiv kritikk fra bl.a. politietterforsker Stein Ege og sikkerhetsprofessor Jan Erik Vinnem om at enmannsutredningen utført av politimester Rolf B. Wegner var både lettvtint og mangelfull, anser Justis- og beredskapsdepartementet ifølge revidert nasjonalbudsjett for 2008 (St.prp. nr. 59 (2007–2008)) at gjennomgangen av alle sider av forliset av riggen Deep Sea Driller er avsluttet. Disse medlemmer viser til at denne mangelfulle utredningen på ingen måte har besvart alle spørsmål rundt ulykken, og vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen Deep Sea Driller, der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.»

Kap. 3400 Justisdepartementet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Komiteen vil fremheve viktigheten av at et moderne land har et apparat for tvisteløsning som fungerer godt, kan løse tvister på en faglig god måte, er kostnadseffektiv og ikke minst har en saksbehandlingstid som er lav. At tvister kan løses innen rimelig tid er avgjørende for om samfunnet opprettholder tilliten til domstolene og viktig for å gi dem som er utsatt for en straffesak og partene i sivile saker forutsigbarhet og en avklaring av rettstilstanden så raskt som mulig. Komiteen vil understreke hvor viktig det er å se helheten i straffesakskjeden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er imot Fremskrittspartiets forslag om å overføre barnevernssaker til domstolene. Slik flertallet ser det vil dette bety en større belastning for familien og spesielt de utsatte barna. Dagens fylkesnemnder har opparbeidet seg bred erfaring og særskilt kompetanse på barnevernsområdet. De ordinære domstolene har ikke den samme spesialkunnskapen om barns oppvekst og behov. Flertallet mener at det i tillegg vil bli vanskelig for domstolene å behandle barnevernssakene innenfor de korte fristene barnevernloven har i dag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at regjeringen de senere år har hatt en svært uforutsigbar politikk overfor domstolene, noe som fører til at domstolene ikke vil være i stand til å løse sitt samfunnsopp-

drag på en god nok måte og at landets dommere i et brev til komiteen har påpekt dette, jf. brev til justiskomiteen fra domstolslederne av 18. oktober 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig med forberedelse til møte med rettssalen for dem som skal vitne og ønsker derfor å støtte arbeidet som gjøres i forbindelse med vitnestøtte. Disse medlemmer foreslår i sitt alternative budsjett å bevilge 1 mill. kroner til fortsatt utvikling av vitnestøtteordningen.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår å kutte i bevilgningene til domstolene. Disse medlemmer vil minne om de restanser som bygget seg opp i domstolene frem til i fjor på grunn av manglende tildelinger. Dette skjedde etter at de ansatte selv hadde gjort en formidabel innsats med restansenedbygging årene før. Regjeringen tilførte 40 mill. kroner for to år siden til tross for at behovet var mye større. Nå er halvparten av dette kuttet, til tross for at arbeidsbelastningen har blitt mye høyere. I tillegg er det av betydning å få satt i gang utbedringer av IKT-systemene i domstolene. Situasjonen er helt uholdbar og fører til store effektivitetstap for dommerne i deres virke. På denne bakgrunn vil disse medlemmer i sitt alternative budsjett bevilge 50 mill. kroner ekstra under dette kapitlet.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet vil overføre barnevernssaker fra fylkesnemndene og la domstolene overta behandlingen av disse sakene. På denne bakgrunn styrkes domstolene i det alternative budsjettet med 45 mill. kroner som følge av økt saksinnngang, se kutt på kap. 853 post 1.

Kap. 3410 Rettsgebyr

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at i 2011 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid for både sivile tvistesaker og straffesaker i første instans innenfor Stortingets målsettinger. Dette til tross for at det i de senere årene har vært en vekst i antall innkomne sivile saker, og at sakene synes å være mer arbeidskrevende enn tidligere. Videre viser flertallet til at det i lagmannsrettene, på grunn av tidligere års vekst i antall innkomne saker, har vært en stor økning i antall saker. Utviklingen har medført at beholdningen av sivile saker i lagmannsrettene har økt. Flertallet vil følge utviklingen i domstolene nøye, og vurdere omdisponeringer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til disse medlemmers forslag om å øke bevilgningene til domstolene, noe som vil bidra til at tingrettene og lagmannsrettene kan øke bemanningen og bygge ned de restanser som har bygget seg opp igjennom de siste årene. I tillegg må det investeres betydelige midler på å bedre IKT-situasjonen slik at domstolene kan få arbeidsverktøy som er oppdaterte og som kan bidra til å gjøre saksbehandlingen mer effektiv. Disse medlemmer er kjent med at Domstoladministrasjonen har skrevet brev til komiteen hvor man ber om å kunne få omdisponere midler mellom enkelte budsjettkapitler bl.a. fordi forbruket på enkelte budsjettposter ikke ser ut til å bli som antatt. Disse medlemmer mener at Domstoladministrasjonens styre må gis anledning til å omdisponere de midler som er avsatt til bruk innenfor domstolene i forhold til der hvor behovene er størst innenfor totalrammen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til partiets generelle merknader om domstolene.

Kap. 413 Jordskiftedomstolene

Komiteen viser til den avgjerande rollen jordskiftedomstolane har i å finne gode løysingar for eigedoms- og bruksforhold. Ein prioritert, effektiv og kompetent jordskifterett kan vera avgjerande for både landbruket, vegprosjekt, utbygging av anna infrastruktur, samt ved ulike kraftutbyggingsprosjekt.

Komiteen viser til at rekrutteringa til jordskiftedomstolane over tid har vore krevjande. Regjeringa valde i fjor å auke løyvingane med 10 mill. kroner til å auke løna til jordskiftedommarar for å få tilsett folk i utlyste stillingar. Komiteen meiner at ein bør følge situasjonen vidare for å påsjå at lønsnivået i jordskiftedomstolane er konkurransedyktig med tilsvarende sektorar, slik at det framleis er mogleg å rekruttere.

Komiteen kjenner til at Landbruks- og matdepartementet er i ferd med å utarbeide ny jordskiftelov, og understreker behovet jordskifteretten har for eit nytt saksbehandlingssystem i samband med implementeringa av den nye lova.

Kap. 3413 Jordskiftedomstolene

Komiteen merkar seg at ein i år gjer framlegg om å gje Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til å overskride løyvingane under kap. 413 mot tilsvarende meirinntekter under kap. 3413.

Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter

Komiteen mener at forlikrådene utgjør en viktig, rimelig og hurtig del av tvisteløsningsmekanismene i samfunnet. Komiteen viser til at dette

kapittelet skal dekke enkelte utgifter i forbindelse med domstolsbehandling av straffesaker og enkelte sivile saker, samt utgifter til forlikrådene. Komiteen viser til at utgiftene i stor grad er regelstyrte og mulighetene for styring av utgiftene derfor er begrenset. Komiteen viser videre til at regjeringen foreslår å øke posten med 14 mill. kroner i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener meddommere i rettsapparatet har krav på godtgjørelse for den jobben de gjør. Det foreslås derfor i partiets alternative budsjett en tilleggsbevilgning på 5 mill. kroner for å gjeninnføre godtgjørelsen.

Videre mener disse medlemmer det er behov for å styrke arbeidet som skjer i forlikrådene som en rimelig tvisteløsningsinstans for folk flest. Disse medlemmer foreslår således i sitt alternative budsjett å bevilge 5 mill. kroner til forlikrådene utover regjeringens forslag.

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Komiteen viser til at bevilgningen på kap. 430 post 1 driftsutgifter skal dekke alle ordinære driftsutgifter i kriminalomsorgen, og at bevilgningen for 2013 økes med om lag 145,3 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012. Komiteen viser til at budsjettet for 2013 er på 3,5 mrd. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at den reelle budsjettøkningen (sett bort fra pris- og lønnskompensasjon) for 2013 blant annet knytter seg til å styrke kriminalomsorgens driftsbudsjett med 14 mill. kroner, 3,2 mill. kroner til økt bemanning i forbindelse med overføring av person fra tvungent psykisk helsevern til kriminalomsorgen, samt 6,0 mill. kroner i økt bevilgning for utvidelse av ordningen med straffegjennomføring med elektronisk kontroll. Endelig merker flertallet seg at bevilgningen økes med 6,5 mill. kroner til investeringer i utstyr, inventar og delvis husleiekompensasjon for nytt aktivitetsbygg ved Oslo fengsel.

Flertallet viser til at post 70 Tilskudd er på 23,7 mill. kroner for 2013, og vil samtidig berømme det viktige arbeidet de frivillige organisasjonene bidrar med i kriminalomsorgen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens massive satsing på kriminalomsorgen siden 2006 hvor det er etablert over 870 nye plasser, derav 657 nye fengselsplasser. Videre vises det til regjeringens systematiske oppfølging av St.meld. nr. 37 (2007–

2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryg- gere samfunn, hvor igangsetting av målrettede tiltak med fokus på innhold i soningen har høy prioritet. Dette er viktig for best mulig å kunne tilbakeføre de straffedømte til et liv uten kriminalitet etter endt soning. Dette flertallet viser til at det tilbys utdanning og helsetilbud i alle landets fengsler. Videre bygges tilbud som rusmestring gradvis ut både i fengsel og friomsorg. Kriminalomsorgen har også et utstrakt samarbeid med andre samfunnsaktører som eksempelvis Nav, helseforetakene og frivillige organisasjoner som hver på sin måte bidrar i tilbakeføringsarbeidet. Dette flertallet vil konkret vise til at det er ansatt 27 tilbakeføringskoordinatorer i kriminalomsorgen, som har særskilt ansvar for å styrke samarbeidet med eksterne aktører for slik å legge til rette for et liv uten kriminalitet etter endt soning. Dette er et ledd i tilbakeføringsgarantien. Dette flertallet er også glad for at regjeringen legger til rette for at barn av straffedømte skal kunne opprettholde kontakten med sine foreldre. Her viser dette flertallet blant annet til etableringen av flere besøksleiligheter og besøks hus, og at regjeringen vil fremme et forslag om å lovfeste kriminalomsorgens forpliktelser overfor domfelte barn. Dette flertallet er fornøyd med regjeringens oppfølging av St.meld. nr. 37 (2007–2008), og forventer at arbeidet med å videreutvikle mer innhold i soningen fortsetter i årene fremover.

Dette flertallet viser til regjeringens tiltak for å møte utfordringene med det økende antall utenlandske innsatte i norske fengsler. Arbeidet med soningsoverføringer går framover, og viser til at det i 2011 ble overført 52 innsatte til soning i hjemlandet. Ifølge departementets beregninger er potensialet rundt 100 årlige overføringer innenfor dagens regelverk med dagens antall utledninger i norske fengsler. Dette flertallet viser videre til at regjeringen har besluttet å etablere et eget fengsel for utenlandske innsatte uten oppholdstillatelse ved Kongsvinger fengsel, avdeling Vardåsen, med 97 plasser. I motsetning til Høyre og Fremskrittspartiet har ikke regjeringspartiene som mål å tilby utlendinger i norske fengsler dårligere standard enn norske innsatte. Regjeringens mål med å opprette eget fengsel for utenlandske innsatte er å utvikle et tilpasset tilbud, men med samme kvalitet som tilbudet til øvrige innsatte i norske fengsler. Dette skal gjøres blant annet gjennom styrket samarbeid og kompetanseoverføring i justissektoren, muliggjøre sambruk av tjenester som tolketjenester m.m. Dette flertallet understreker at prinsippet om likhet for loven ligger til grunn for alle innsatte, uavhengig av statsborgerskap, og at det derfor ikke er aktuelt at det gis et dårligere tilbud i fengsel for utenlandske innsatte.

Dette flertallet er tilfreds med regjeringens utvikling av alternative straffegjennomføringsformer. Dette er i tråd med St.meld. nr. 37 (2007–2008). En nylig publisert undersøkelse vedrørende erfaringene med straffegjennomføring med elektronisk kontroll (KRUS, Oslo mars 2012) viser at tilbakefallsprosenten til ny ubetinget dom er på 9 pst. Dette er en lav tilbakefallsprosent og kan indikere at effekten av soning med fotlenke bidrar til redusert tilbakefall til ny kriminalitet. Dette flertallet er glad for at regjeringen også i 2013 utvider soningen med elektronisk kontroll. Dette flertallet er også glad for at regjeringen har satt i gang pilotprosjekt for ungdomsstraff i Sør-Trøndelag og Telemark. Disse pilotprosjektene vil gi nyttige erfaringer i videreutviklingen av den nye straffereaksjonen, ungdomsstraff. Dette flertallet er også fornøyd med at regjeringen viderefører forsøksprosjektene med narkotikaprogram med domstolskontroll i Bergen og Oslo ut 2014.

Dette flertallet viser til kapasitetsplanen med enhetsstruktur for kriminalomsorgen som er utarbeidet av Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF). Når planen er formelt overlevert departementet, og departementet har fått vurdert planforslaget fra KSF, ønsker Stortinget å bli orientert og gitt muligheten til å komme med foringer for den langsiktige utviklingen av strukturen i kriminalomsorgen for slik å bidra til at intensjonene med St.meld. nr. 37 (2007–2008) blir fulgt opp best mulig.

Dette flertallet viser til at de ansatte og deres fagkompetanse er kriminalomsorgens viktigste ressurs. Dette flertallet er derfor tilfreds med at utdanningskapasiteten ved KRUS økes i 2013. Dette flertallet viser også til at fengselsbetjentutdanningen nylig ble godkjent som høgskoleutdanning av NOKUT, og at det obligatoriske etter- og videreutdanningskurset, Kompetanseløftet, gjennomføres etter planen og vil gi fengselsbetjentene og saksbehandlerne ny og viktig kompetanse i tråd med kriminalomsorgens målsettinger. Dette flertallet viser til at styrkingen av kompetansen hos de ansatte vil gi økt kvalitet i kriminalomsorgen. Dette flertallet vil videre påpeke at de ansatte i kriminalomsorgen over lengre tid har hatt et stort arbeidspress grunnet høy kapasitetsutnyttelse i fengslene. Dette flertallet er derfor glad for at driftsbudsjettet styrkes med 14 mill. kroner i 2013, og forventer at departementet tar med de ansattes organisasjoner på råd med tanke på hvor behovet for de økte ressursene er størst. Dette flertallet er likevel bekymret for om denne økningen vil kompensere tilstrekkelig for det økte arbeidspresset, og vil følge bemanningssituasjonen i kriminalomsorgen nøye.

Dette flertallet vil fremheve det viktige arbeidet de mange frivillige organisasjonene legger

ned for å bidra til at straffedømte tilbakeføres til et liv uten kriminalitet etter endt soning. Denne innsatsen er et meget verdifullt supplement til de offentlige tjenestene. Dette flertallet viser til regjeringens forslag om en bevilgning på post 70 på 23,7 mill. kroner. Av disse midlene foreslår regjeringen å øremerke 15,9 mill. kroner til organisasjonene Foreningen for Fangers pårørende (2,428 mill. kroner), Way Back (4,425 mill. kroner), Kirkens Sosialtjeneste (2,459 mill. kroner) og Fretex Elevator AS (6,585 mill. kroner). Dette flertallet ønsker, i tillegg til øremerkingen av de nevnte organisasjonene, å øremerke 300 000 kroner til Stiftelsen Retretten, som tilbyr fengselsbesøk og oppfølging etter endt soning til straffedømte som sliter med rusproblem, og ber departementet om å inngå en avtale med stiftelsen hvor det stilles målkrav på samme måte som for organisasjonene nevnt over. De resterende midlene som vil bli utlyst fra Justis- og beredskapsdepartementet reduseres tilsvarende tilskuddet til Stiftelsen Retretten.

Dette flertallet viser til at det er lagt inn en reduksjon av driftsutgiftene med kr 500 000 i forhold til regjeringens forslag, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer en økning i kapasiteten for soning utenfor murene. Det er stort sett slik regjeringen har valgt å øke soningskapasiteten, noe disse medlemmer mener er feil. Disse medlemmer viser til at soningskøene har vært sterkt voksende til tross for at regjeringen har satset på mildere soningstiltak som er billigere enn ordinære fengselsplasser. Soningskøen teller nå rundt 1 000 personer.

Videre mener disse medlemmer man bør gjøre om enkelte institusjoner som tilpasses utenlandske kriminelle med lavere standard enn fengslede nordmenn som skal tilbake til det norske samfunnet, soner. Norske fengselsfasiliteter virker ikke avskrekkende på kriminelle fra lavkostland, noe som fører til at Norge får uønsket oppmerksomhet fra slike grupper. Med en slik tilpasning av enkelte institusjoner vil man kunne gjøre store deler av driften innen kriminalomsorgen billigere samtidig som det blir mer effektivt, med hensyn til utsendelse av dem som ikke skal være her etter endt soning.

Disse medlemmer ser det er behov for flere soningsplasser også etter at Halden fengsel er åpnet. I denne sammenhengen vil disse medlemmer vise spesielt til situasjonen på Haugalandet og Agder hvor soningssituasjonen er prekær. Man har for få plasser og ingen tegn fra regjeringen som tyder på at dette blir bedre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en forpliktende kapasitetsplan for kriminalomsorgen med en vurdering av prioriterte tiltak. Det bes om en vurdering av hvilke prosjekter som kan organiseres som OPS og hvilke som kan gjennomføres hurtig.»

Videre vil komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vise til at det er et stort potensial for utbygging av nye fengselsplasser innenfor eksisterende murer. Over 250 plasser er prosjektert slik at de kan opprettes innenfor murene i Halden fengsel, Skien fengsel osv. Dette gir regjeringen mulighet til økt kapasitet til en relativt billig pris.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til disse partiers ulike forslag om å lage en forsvarlig sluse inn til Skien fengsel. Denne soningsinstitusjonen er en av dem med høyest sikkerhetsnivå i landet. Likevel er det mulig å komme inn i sentrum av fengselet med våpen uten å bli stoppet. Disse medlemmer mener det haster med å få gjennomført denne oppgraderingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å styrke organisasjoner som Wayback og Frelsesarmeen som står klare til å hjelpe folk tilbake til samfunnet etter gjennomført soning. Ved å styrke slike organisasjoner vil resosialiseringen av straffedømte i større grad lykkes, slik at de igjen kan delta positivt i samfunnet og lettere holde seg borte fra ytterligere kriminelle handlinger.

Disse medlemmer ser at regjeringen har bevilget noe til slike organisasjoner, men ser at det trengs større bevilgninger her. Det er også viktig at slike organisasjoner får mer forutsigbare rammevilkår, noe som sikres gjennom lengre avtaler og bevilgninger fra staten. På denne bakgrunn foreslås det i Fremskrittspartiets alternative budsjett å bevilge 5 mill. kroner ekstra under posten.

Disse medlemmer har merket seg informasjonsheftet som er laget og publisert av Wayback Bergen. Dette heftet har blitt godt mottatt og etterlyst i fengselsinstitusjoner andre plasser i landet. Heftet gir informasjon om rettigheter knyttet til soning samt innsattes muligheter til hjelp ved løslatelse. Informasjonen spenner således over flere områder og inneholder helseinformasjon, muligheter for hjelp til jobb og bolig etter løslatelse, samt regler i fengslet.

Disse medlemmer mener initiativet Wayback her har tatt er meget positivt og ønsker å se dette informasjonsheftet publisert til innsatte også i resten

av landet. Av denne grunn vil disse medlemmer i sitt alternative budsjett bevilge 1 mill. kroner for å få heftet publisert i alle fengsler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at regjeringen ved fremleggelsen av budsjettet for 2013 verken har sørget for å forankre en kapasitetsplan for kriminalomsorgen i Stortinget, eller utarbeide den varslede bemanningsanalysen for kriminalomsorgen. Den såkalte «bemanningsanalysen» utstår til 2013 og er kun et mindre konsulentoppdrag som blir lagt ut på anbud kraftig på overtid. Disse medlemmer viser til at det ikke er lagt opp til noen som helst oppfølging av kapasitetsplanen i budsjettet for 2013 i en situasjon hvor oppfylingsgraden i fengslene er på 96 pst., mens målet er 90 pst. Siden Halden fengsel ble åpnet, har intet nytt fengsel av noen størrelse blitt åpnet. Disse medlemmer registrerer at planleggingen og dimensjoneringen av tilbudet i kriminalomsorgen ikke står i samsvar med de intensjonene et samlet storting hadde da stortingsmelding om innholdet i kriminalomsorgen ble vedtatt, ikke minst fordi utfordringene knyttet til det økende antallet utenlandske kriminelle i for liten grad ble problematisert. Disse medlemmer ser det som positivt at regjeringen nå innfrir Høyres og Fremskrittspartiets gjentatte ønske om etablering av egne fengsler for kriminelle utlendinger som ikke skal tilbakeføres til det norske samfunn. Det registreres med interesse at det som av flere av regjeringspartienes representanter ble betegnet som nærmest menneskefiendtlige forslag for kort tid siden, nå er god rød-grønn politikk. Disse medlemmer registrerer imidlertid de bekymringene som kriminalomsorgen selv melder grunnet tvil om hva dette tiltaket egentlig skal innebære i form av opplæring av ansatte, hva fengselet skal tilby mv. Det er av stor betydning at det opprettholdes et variert soningstilbud, fra høy sikkerhet til åpen soning. En gradvis nedtrapping av sikkerhetsnivået i løpet av en innsatts soning kan for mange være et bidrag til redusert risiko for tilbakefall. Hassel fengsel i Buskerud er et eksempel på åpen soning, som har positive resultater i denne sammenheng.

Disse medlemmer registrerer videre at enkelte fengsler nå grunnet budsjettsituasjonen ser seg nødt til å vurdere oppsigelser av ansatte grunnet manglende forutsigbarhet i måten kriminalomsorgen styres på. Disse medlemmer mener at det kan gi uheldige utslag hvis ressursfordelingsmodellen for kriminalomsorgen justeres for ofte. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at Halden fengsel står i en særklasse hva ressurstildeling angår, men at dette fengselet har en annen sammensetning av innsatte enn forutsatt ved opprettelsen av dette feng-

selet. Innenfor de totale rammene for ressurstildeling for de ulike fengsler fremstår dette som noe av et paradoks i nåværende situasjon hvor andre fengsler må vurdere reduksjon av bemanning på grunn av noen få millioner, men som har vel så store utfordringer som Halden fengsel, om ikke større. Disse medlemmer ber derfor regjeringen vurdere hvorvidt tildelingsnøkkelen for Halden fengsler kan reduseres fra 1,8 til 1,6 for å tilgodese andre fengsler som står i en krevende situasjon ressursmessig. Disse medlemmer anmoder for øvrig regjeringen om å utrede muligheten for bruk av OPS også i kriminalomsorgen, hvor eksempelvis nytt fengsel i Haugesund-regionen er blant dem som kan vurderes. Disse medlemmer ber regjeringen i påvente av politisk behandling av kapasitetsplan i departementet, om innenfor kriminalomsorgens budsjett å igangsette forprosjekt for nytt fengsel i Haugesund-regionen.

Disse medlemmer registrerer at man gjør organisatoriske grep i form av å etablere et eget direktorat for kriminalomsorgen, men er i tvil om hvorvidt dette bidrar til den bedre faglige styringen som man forventer, ikke minst sett på bakgrunn av erfaringer gjort med for eksempel et eget direktorat for politiet. Disse medlemmer viser for øvrig til at det pågår omorganisering av kriminalomsorgen med etablering av større administrative enheter med sammenslåing av fengsler. Disse medlemmer registrerer at dette skjer uten at det er foretatt reelle prinsipielle avveininger i regi av Stortinget basert på en helhetlig kapasitetsplan og anser dette som uheldig. Disse medlemmer understreker at det er forståelig at disse sammenslåingene skjer, men hadde ønsket seg at kriminalomsorgen etter mønster av hvordan man diskuterer tilsvarende strukturendringer og oppgaveportefølje i politiet også gjorde dette for kriminalomsorgen. Disse medlemmer er av den oppfatning at planleggingen for og dimensjoneringen av kriminalomsorgen i for stor grad preges av dag-til-dag ad hoc-løsninger. Disse medlemmer registrerer at det ved vedtakelsen av budsjettet for 2013 således er grunn til å forvente økende soningskøer grunnet den mengde ubetalte regninger og utsettelse av nødvendige tiltak som ikke er igangsatt. Dette gjør at en eventuell ny regjering etter valget i 2013 får en svært krevende jobb med å rydde opp etter de siste års eksperimenter med norsk kriminalomsorg. Disse medlemmer mener at det må være større samsvar mellom ambisjoner og realitet og mener derfor at gjennomføringen av St.meld. 37 (2007–2008) må evalueres med sikte på å fremlegge en ny stortingsmelding om norsk kriminalomsorg med ambisjoner som er mulig å innfri. Disse medlemmer registrerer at ansatte i kriminalomsorgen deler et slikt ønske.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i denne sammenheng til at Høyre i statsbudsjettet for 2012 foreslo å etablere minst 45 ekstra plasser ved Kriminalomsorgens utdanningscenter, KRUS.

Disse medlemmer vil fremheve at oppmerksomhet på kostnadseffektivitet og økonomiske prioriteringer er svært viktig i alle deler av offentlig virksomhet. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det stilles klare krav til effektivisering i offentlige virksomheter og reduksjon av administrative kostnader, og det foreslåtte kuttet på 5 mill. kr på kap. 430 post 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil igjen fremheve den svært samfunnsnyttige innsatsen de frivillige organisasjonene gjør i arbeidet for å forebygge kriminalitet og redusere omfanget av utført kriminalitet av tidligere straffedømte. Frivillige organisasjoner utgjør et svært viktig supplement til arbeidet som gjøres av staten og kommunene med tilbakeføring av tidligere kriminelle til et liv uten kriminalitet. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke organisasjoner som Wayback, Elevator Fretex, Foreningen for fangers pårørende, Retretten, Kirkens sosialtjeneste, Fri, Røde Kors Nettverksgruppe og andre som står klare til å hjelpe folk tilbake til samfunnet etter gjennomført soning. Ved å styrke slike organisasjoner vil resosialiseringen av straffedømte i større grad lykkes, slik at de igjen kan delta positivt i samfunnet og lettere holde seg borte fra ytterligere kriminelle handlinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre derfor foreslo i sitt alternative statsbudsjett for 2013 å øke bevilgningene til dette arbeidet med 5 mill. kroner. Av denne summen foreslo disse medlemmer å støtte prosjektet «Hvordan løslates» med 1 mill. kroner i sitt alternative budsjett for å sikre at dette informasjonsarbeidet kan videreføre til nasjonalt plan de positive erfaringene som Wayback Bergen har gjort seg. Dessverre opplever mange av disse organisasjonene og ildsjelene at deres innsats verdsettes høyere i festtaler enn i økonomiske prioriteringer. Disse medlemmer har i flere år ønsket å gjennomføre en kraftig dreining av midler til private og ideelle organisasjoner som driver effektivt tilbakeføringsarbeid av innsatte i norske fengsler, og dermed sikre større forutsigbarhet for disse organisasjonene. Disse medlemmer viser til at de borgerlige partiene står samlet om økt innsats for å gjennomføre en slik dreining av midler til frivillig innsats.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at narkotika i stort omfang føres inn i enkelte norske fengsler.

Manglende balanse mellom åpne og lukkede plasser bidrar til at mennesker sitter på åpen soning som i utgangspunktet ikke burde sitte der. Mye tyder på at enkelte innsatte styrer narkotikaomsetning utenfor murene mens de soner. Videre viser disse medlemmer også i år til at de nye nasjonale retningslinjene for LAR har skapt betydelige utfordringer for fengselsansatte så vel som for innsatte og anmoder regjeringen om å foreta en fornyet vurdering av hvorvidt praktiseringen av denne også bidrar til økt misbruk av tyngre narkotiske stoffer i norske fengsler, ikke mindre. Disse medlemmer har også merket seg at flere innsatte er sterkt kritiske til innholdet i de såkalte rusmestringsenhetene. Disse medlemmer viser til at flere meldinger tyder på at det forekommer tilfeller hvor innsatte av ulike grunner pådrar seg et tyngre rusproblem etter å ha blitt satt i fengsel enn de hadde i frihet.

Disse medlemmer viser til at straffegjennomføring må bygge på hva som er riktig for den enkelte domfelte og for samfunnet. Kriminalomsorgen må romme ulike soningstiltak som kan imøtekomme ulike behov. Bruk av tradisjonell frihetsberøvelse gjennom soning i fengsel står ikke i motsetning til en kriminalomsorg som bygger sitt arbeid på progresjon i soningen. Vilkårene for straffegjennomføring må kunne endres når hensynet til tilbakeføringsarbeidet tilsier det eller som et ledd i forberedelsen til løslatelse. Samfunnets behov for sikkerhet må alltid veie tungt i slike vurderinger. Det må være klart for den innsatte at progresjon i soningen også medfører at det stilles en rekke krav om egen innsats. Brudd på vilkårene for progresjon må få konsekvenser for den innsatte. Disse medlemmer har i flere år vært opptatt av at innholdet i samfunnsstraffen i en rekke tilfeller ikke ser ut til å fungere tilfredsstillende, og viser i denne sammenheng til at disse medlemmer gjennom flere år har etterlyst bedre kontroll med og evaluering av denne. Disse medlemmer advarer mot en utvikling der stadig flere skal sluses inn i alternative soningsformer hvis dette kun er økonomisk motivert. Disse medlemmer er imidlertid ikke negative til alternative soningsformer og bruk av varetektssurrogat så fremt det ikke går på bekostning av samfunnets trygghet eller det virker støtende på den alminnelige rettsfølelse.

Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Komiteen mener at utdanning av et nødvendig antall kvalifiserte fengselsbetjenter er avgjørende for en god kriminalomsorg. Kriminalomsorgens ut-

danningssenter (KRUS) står ansvarlig for fengselsbetjentutdanningen, og bevilgningen til KRUS omfatter lønn til personale og aspiranter samt annen drift. Komiteen viser til at regjeringen foreslår å øke klasseopptaket med om lag 25 aspiranter. Bevilgningen foreslås likevel redusert som følge av at aspiranter fra ekstraopptak i 2010 og 2011 avslutter sin opplæring i 2012. Det foreslås tatt inn til sammen sju klasser ved KRUS eller om lag 175 aspiranter i 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser igjen til at regjeringen ved fremleggelsen av budsjettet for 2013 verken har sørget for å forankre en kapasitetsplan for kriminalomsorgen i Stortinget eller utarbeidet den varslede bemanningsanalysen for kriminalomsorgen. Den såkalte «bemanningsanalysen» utstår til 2013 og er kun et mindre konsulentoppdrag som blir lagt ut på anbud kraftig på overtid. Disse medlemmer er av den oppfatning at planleggingen for og dimensjoneringen av kriminalomsorgen i for stor grad preges av dag-til-dag ad hoc-løsninger.

Disse medlemmer viser også i likhet med tidligere år til at det er naturlig at Riksrevisjonen gjennomfører en gjennomgang av resultatene som oppnås i kriminalomsorgen. Det er et mål å øke åpenheten rundt arbeidet som gjøres i kriminalomsorgen, ikke minst som grunnlag for å få bedre ledelse innen kriminalomsorgen. Disse medlemmer vil skjerpe kravene til fengselsledelse og ber regjeringen om å vurdere ulike modeller for etterutdanning og belønning av fengselsledere som oppnår gode resultater ved sine enheter.

Disse medlemmer viser også til, for nesten ukjent antall ganger, at det er behov for mer kunnskap om effektene av kriminalomsorgens kriminalitetsreducerende arbeid, eksempelvis kurs i aggresjonsmestring, rusmestringsbehandling, samtalegrupper eller andre former for adferdsendrende tiltak. Dette er nødvendig for bedre å kunne prioritere mellom ulike former for tiltak, som til en viss grad, utover de rent faglige aspektene, også er et politisk spørsmål. Forskning på dette feltet bør være en prioritert oppgave fremover, etter disse medlemmers oppfatning.

Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Komiteen viser til at kapittelet omfatter all ordinær tjeneste i politi- og lensmannsetaten (unntatt Oslo politidistrikt, jf. kap. 441 Oslo politidistrikt),

samt Politidirektoratet, Kripes, Utrykningspolitiet, Politiets utlendingsenhet, Politiets data- og materiell-tjeneste, Økokrim og Politiets sikkerhetstjeneste. I tillegg blir også gjennomføringen av spesielle utviklingstiltak innen kriminalitetsbekjempelse, forebygging og administrative formål samt sentrale utredningsoppgaver, budsjettert på kap. 440.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at post 1 driftsutgifter for 2013 økes med 664,15 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012, og at budsjettet for 2013 er på 10,37 mrd. kroner. Flertallet merker seg at den reelle budsjettøkningen (sett bort fra pris- og lønnskompensasjon) blant annet knytter seg til økt bemanning i politiet ved økning av posten med 74,06 mill. kroner til helårsvirkning av å ansette nyutdannede som ble ferdig sommeren 2012, og en økning på 120 mill. kroner for å kunne tilby jobb til nyutdannede politihøgskolestudenter som blir ferdig utdannet sommeren 2013. Dette dekker opp helårsvirkning av 202 nye stillinger til politistudenter som ble ansatt i 2012, og om lag 350 nye stillinger til studenter som blir uteksaminert sommeren 2013, noe som gir muligheter til å forsterke polititjenesten i året som kommer. Det er viktig at de som uteksamineres hvert år kommer i arbeid i politiet, og det er positivt at om lag 94 pst. av de som bestod eksamen i 2011 pr. 15. oktober 2012 arbeider i politiet, iberegnet faste og midlertidige stillinger. Av dem som har bestått eksamen i 2012 er tilsvarende tall om lag 80 pst. til nå.

Flertallet viser til at gjennom å videreføre det høye opptaket ved Politihøgskolen kan en nå målet fra bemanningsanalysen i politiet fra 2008, der dette settes til to polititudannede pr. 1 000 innbygger. Når alle polititudannede som jobber i politidistrikter og særorganer i dag regnes med, var politidekningen på landsplan på 1,64 pr. 1 000 innbygger pr. 30. september 2012.

Videre merker flertallet seg at det bevilges 50 mill. kroner til IKT-tiltak i politiet, hvorav 30 mill. kroner av bevilgningen skal nyttes til arbeidet med å fornye straffesakssystemene i politiet og 20 mill. kroner skal nyttes til ny IKT-infrastruktur og grunninvesteringer.

Flertallet viser også til at PST styrkes med 30 mill. kroner til flere årsverk, økte leieutgifter og driftsutgifter, og at det settes av 10 mill. kroner til planlegging av nytt beredskapssenter ved Alnabru i Oslo. Det er viktig at dette arbeidet prioriteres så framdriften og gjennomføringen kan bli god. Endelig merker flertallet seg bevilgningsøkningen på 25,5 mill. kroner for å gjennomføre et bredt anlagt endringsprogram i Politidirektoratet for å følge opp 22. juli-kommisjonens anbefalinger.

Flertallet støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 440 og programkategori 06.40 i Prop. 1 S (2012–2013) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013).

Flertallet viser til at det er lagt inn en reduksjon av driftsutgiftene med kr 750 000 i forhold til regjeringens forslag, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at politiet for tredje år på rad har opplevd nedbemanning i den totale arbeidsstyrken. Slik årets budsjettforslag er utformet, er det sannsynlig at dette også vil skje i 2013. Disse medlemmer minner om det tverrpolitiske målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere innen 2020. De siste fire årene har utviklingen gått i feil retning, og i enkelte distrikter meldes det nå om at man er nede i 1 tjenestemann pr. 1 000 innbygger. Gjennomsnittet er nå på 1,45 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere, og en har aldri vært så langt unna målet som nå.

Disse medlemmer viser til at kun 64 pst. av fjorårets kull fra Politihøgskolen (PHS) faktisk er i jobb i politiet. Disse medlemmer har over flere år advart mot at man utdanner politifolk til arbeidsledighet, samtidig som distriktene skriker etter flere tjenestemenn. Årets kull fra PHS er enda større, og det som kommer ut i 2013 er enda større enn det. Når man ser så stor ledighet allerede i 2011-kullet, er det ikke sannsynlig at de ekstra midler til drift og bemanning i distriktene er nok.

Etter disse medlemmers oppfatning må man i større grad satse på grunnbemanning til denne er kommet opp på et robust nivå.

Disse medlemmer mener politidistriktenes driftsbudsjetter allerede er hardt presset. Med det budsjettet som nå fremlegges, vil det bli enda trangere. Dette vil i sin tur føre til at de ulike politimestrene får problemer med å holde en forsvarlig bemanningsgrad og beredskap, samtidig som de ikke vil kunne prioritere ut fra hvilke oppgaver som er viktige i det enkelte distrikt.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gjenta sitt forslag fra budsjettet i fjor om at det innføres en garanti om at alle som består Politihøgskolen skal være sikret jobb når de går ut.

Disse medlemmer viser til forslaget som er fremmet under pkt. 2.2.

For å få en robust bemanning i politietaten mener disse medlemmer man også må satse på andre tiltak. Det finnes svært mye kompetanse politiet kan nyttiggjøre seg av blant seniorer som nettopp har gått av med pensjon. Disse vil kunne gjøre en svært god jobb og dekke opp bemanningsbehovet dersom man økonomisk og praktisk legger til rette for dette. Videre bør man i større grad rekruttere blant sivile som kan utføre støttefunksjoner, transporttjenester og

merkantile funksjoner. Sivile med spesialkompetanse bør også hentes inn for å heve kvaliteten på politiarbeidet og i større grad sørge for spisskompetanse i møte med den moderne kriminaliteten. Dette kan gjøres gjennom en modulbasert politiutdanning der man rekrutterer folk med kompetanse man trenger for således å gi dem nødvendig politioplæring raskt. På denne måten får man et bedre politikorps på langt kortere tid.

Disse medlemmer ser økningen PST har fått i sine budsjetter. Dette er positive signaler i etterkant av 22. juli om at man styrker de hemmelige tjenester og ruster til fortsatt kamp mot terrorisme.

Disse medlemmer er imidlertid usikre på hvorvidt bevilgningsøkningen er tilstrekkelig og hvorvidt PST er tilstrekkelig dimensjonert for de oppgaver tjenesten er satt til å håndtere. Derfor mener disse medlemmer PST må styrkes med ytterligere 20 mill. kroner, jf. Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Disse medlemmer viser til viktigheten av at politiet og PST kommer seg inn i de miljøer som antas å utgjøre en fare med tanke på terror. Det er således avgjørende at PST har tilstrekkelig med ressurser til å følge opp.

Videre ser komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre at det settes av 10 mill. kroner til planlegging av nytt beredskapssenter i Oslo, uten at det fastsettes tidsrammer for prosjektet. Disse medlemmer mener det haster med å få på plass et slikt senter og vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest fremlegge en fremdriftsplan for gjennomføring av nytt beredskapssenter i Oslo-området.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er svært opptatt av å intensivere arbeidet med å stoppe mer kriminalitet på grensen. Smugling og menneskehandel er store problemer det er viktig å gjøre noe med. Dette skjer lettest dersom man får stoppet innførselen før den passerer grensen. Videre vet man at utvidelsen av Schengen har ført til at flere personer kommer hit for å begå kriminalitet. Dersom man får stoppet denne gruppen på grensen, hindres mye kriminalitet i landet og øvrig politi kan bruke ressurser på andre ting. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer 15 mill. kroner til nødvendige investeringer i tollvesenets innsats mot grensekriminalitet på Finansdepartementets budsjett.

I denne sammenheng viser disse medlemmer til jobben som er gjort på grensestasjonen ved Magnormoen der man nå har fått på plass et nytt bygg for trailerkontroll. Tollregionen har imidlertid

ikke ressurser til å kjøpe en skanner som kan stå inne i bygget, noe som gjør at bygget ikke blir benyttet og man må låne mobilskannere i stedet. Dette finner disse medlemmer unødvendig.

Videre mener disse medlemmer at man må intensivere virksomheten knyttet til kabotasjekontroll. I denne sammenheng vises det til at dansk politi har øremerket 10 mill. kroner i flere år for å få bukt med uverdige forhold innen transportbransjen etter at denne har blitt mer internasjonal. Disse medlemmer mener regjeringen må prioritere dette arbeidet på samme måte og øremerke en tilsvarende bevilgning.

Samlet foreslår disse medlemmer i sitt alternative budsjett å bevilge 300 mill. kroner ekstra til politiet hvor 100 mill. kroner bevilges til Oslo politidistrikt.

Disse medlemmer tar på nytt til orde for at politiet får sitt eget investeringsbudsjett. Politiet har et stort etterslep på materiell og utstyr, noe som bør fornyes for at etaten skal kunne drive kriminalitetsbekjempelse på en effektiv måte. Det største behovet er investeringer i nytt IKT-system. Beregninger viser at det trengs 2,3 mrd. kroner til IKT-investeringer. De 50 mill. kroner som regjeringen har foreslått blir svært lite i denne sammenheng. Det er behov for mye større investeringer, noe som betyr at politimestrene må ta av allerede hardt pressede driftsbudsjetter. Dette fører til dårligere bemanning og beredskap i de ulike politidistrikter og mindre forutsigbarhet for borgerne. Slike investeringer bør holdes utenfor ordinært driftsbudsjett. Det samme gjelder innkjøp av biler, våpen, uniformer og annet utstyr.

Disse medlemmer foreslår i sitt alternative budsjett å bevilge 150 mill. kroner til eget investeringsbudsjett, hvor 50 mill. kroner går til politiet i Oslo.

Disse medlemmer er opptatt av å fjerne merverdiavgiften ved kjøp av kjøretøyer til politiet. Det er meningsløst at politiet skal betale denne avgiften når alle andre utrykningsetater slipper. Med den ressursituasjonen politiet befinner seg i nå, er avgiftslette et vesentlig grep for at politidistriktene skal få gjort nødvendige investeringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil føre en justispolitikk som sikrer folks trygghet i hverdagen. Trygghet er et grunnleggende velferdsgode og viktig for den enkeltes livskvalitet. For å oppnå dette er en avhengig av et tilstedeværende og effektivt politi, rask og rettssikker straffesaksbehandling og strafferettslige reaksjoner som sender helt klare signaler om at uønsket adferd ikke tolereres. Disse medlemmer understreker at politiets viktigste oppgave er å sikre befolkningens trygghet. Et nært, tilstrekkelig bemannet og kompetent politi er helt av-

gjørende for å sikre trygge lokalsamfunn. Fravær av lokalt politi gir grobunn for kriminalitet. Disse medlemmer godtar ikke at det utvikler seg lovtomme rom i samfunnet, hvor vår evne til å slå ned på kriminalitet reduseres. Risikoen for at kriminelle blir tatt, blir mindre, og sannsynligheten for kriminalitet øker. Situasjonen i politidistriktene landet rundt tilsier at det er et stort behov for videre økonomiske rammer for politidistriktene. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det ble foreslått en massiv styrking av politiets driftsbudsjett. 100 mill. kroner ble foreslått til IKT-investeringene i politiet, flere øvelser og nødvendig utstyr for å øke beredskapen til å håndtere skarpe situasjoner. 200 mill. kroner ble foreslått for å styrke driftsbudsjettene i politidistriktene, slik at det er midler til både øvelser og økt bemanning.

Disse medlemmer fastslår at en av statens viktigste oppgaver er å sikre at samfunnet kan møte risiko- og sårbarhetsutfordringer. 22. juli-kommisjonens rapport har dokumentert at nasjonen ikke var godt nok forberedt og at for mye sviktet 22. juli 2011. Det er et myndighetsansvar å sikre god beredskap i hele landet; beredskap ved ulykker, naturkatastrofer og ved terrorhandlinger. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås en massiv satsing på økt beredskap. Politiet må settes i stand til å møte morgendagens kriminalitetsutfordringer. Dette innebærer teknologiske løsninger tilpasset det 21. århundre. I Høyres alternative statsbudsjett foreslås det derfor at oppgraderingen av politiets IKT-løsninger finansieres sentralt. Ved at midlene til IKT-oppgraderingene ikke belastes politidistriktenes driftsbudsjetter, sikres forutsigbarhet og tilstedeværelse for politiet i hele landet.

Etter disse medlemmers oppfatning var det riktig at det ble nedsatt en egen uavhengig kommisjon for å vurdere innsatsen den 22. juli 2011. Uavhengighet og faglig dyktighet er avgjørende for at granskningskommisjoner skal oppfattes som legitime. Disse medlemmer vil imidlertid understreke hva kommisjonen skrev om i sin rapport. Kommisjonen tok ikke stilling til det generelle beredskapsnivået i Norge, politidekningen i Norge, hvilken politidekning vi bør ha for å ivareta god nok beredskap i hele landet til enhver tid eller hvor mange politifolk som måtte ha vært på jobb i Oslo for å kunne sikre de mest sentrale objektene mot et eventuelt anslag nummer to. Det kommisjonen har uttalt seg om, er hvordan hendelsene ble håndtert den 22. juli i fjor med akkurat de forutsetningene som forelå den fredagen i fellesferien.

Disse medlemmer viser til at kommisjonen beskrev situasjonen 22. juli som «ressursene som ikke fant hverandre». Disse medlemmer mener dette er et riktig utgangspunkt for å vurdere mye av

det som burde ha gått bedre den 22. juli. Men det er langt fra tilstrekkelig for å vurdere tilstanden i norsk politi generelt, og evnen og beredskapen til å håndtere skarpe situasjoner spesielt. Disse medlemmer anser det som en svakhet ved kommisjonens rapport at den konkluderer med at ressursituasjonen ikke var en kritisk faktor for å håndtere hendelsen 22. juli. Bedre grunnbemanning vil ha betydning for vår beredskap, og for politiets evne til å håndtere og avverge terrorhandlinger.

Disse medlemmer mener at rapporten fra kommisjonen er et viktig bidrag når vi skal legge rammene for fremtidens beredskap. Men den er heller ikke mer enn det. Det er behov for grundige utredninger på mange felt før vi vet hvordan Beredskaps-Norge skal utformes.

Disse medlemmer viser videre til Høyres forslag om styrking av politidistriktenes driftsbudsjetter. Et av de viktigste elementene i beredskapen er tilstedeværende og tilgjengelig politi med god trening og rett utstyr. Fra nyutdannede til politimestre og ledelsen i Politidirektoratet og Justis- og beredskapsdepartementet må flest mulig ha gjennomført realistiske øvelser som setter deres evne til å håndtere usikre situasjoner på prøve. Kompetanseoverføring mellom politidistriktene er sentralt for å videreutvikle politietaten.

Disse medlemmer viser til at et samlet storting står bak den økningen i opptaket til Politihøgskolen som startet under Sentrum-/Høyre-regjeringen, og som er videreført av dagens regjering. Vi kan miste den historiske muligheten vi nå har til å få et massivt løft i antallet ansatte i politiet hvis ikke politiet har driftsbudsjetter som gjør det mulig å ansette de nyutdannede i politiet. Disse medlemmer vil understreke at opptaket til Politihøgskolen og KRUS står i en særstilling i justissektoren. Ettersom det er politisk bestemt hvor mange studenter som skal tas opp til hvert studium, er det også et klart politisk ansvar å legge til rette for at det er midler i relevante etater til fortløpende å ansette de nyutdannede. Utviklingen den senere tiden har dessverre vist at dette ikke er tilfellet i politiet. Disse medlemmer viser til at Høyre har et mål om en massiv økning i politikraften i Norge. Dette krever klare politiske prioriteringer, og er gjennomførbart hvis viljen til å bevilge midler er til stede.

Disse medlemmer er positive til regjeringens signal om å styrke nærpolitiet.

Det registreres at regjeringen parallelt ikke legger til rette for at politiet verken vil kunne føles som nært eller ta hånd om de kjerneoppgaver som et politi må forventes å gjøre. Overføring av en rekke nye forvaltningsoppgaver til et politi som selv ber om færre, klarere mål å styre etter og færre oppgaver som tar bort fokus, er å gå i feil retning. I denne sammenheng

har disse medlemmer merket seg den prisverdige klare talen som flere politimestre nå har kommet med knyttet til dette. Disse medlemmer har en visjon for norsk politi som innebærer færre mål og oppgaver, med fokus på det som bør være politiets kjerneoppgaver. Politimestrene bør få økt frihet, samtidig som denne friheten bør innebære økt grad av ansvar. Eksempelvis bidrar ikke bonusordninger som i realiteten kun er faste, skjulte lønnstillegg, til dette. Disse medlemmer vil fremheve at det er behov for en gjennomgang av hvilke oppgaver som kan overføres fra politiet til lokale myndigheter, som naturskadeskjønn og andre forvaltningsoppgaver som ikke har naturlig sammenheng med polititjenesten.

Disse medlemmer registrerer at Politidirektoratet (POD) ikke har fått det nødvendige faglige armslaget for at det skal kunne lede norsk politi på en god måte. Disse medlemmer er av den oppfatning at POD i for liten grad leder norsk politi og i større grad kun har vært et underbruk av departementet. Disse medlemmer legger derfor til grunn at man må forutsette store endringer fremover for at Politidirektoratet som sådant skal forsvare sin videre eksistens.

Disse medlemmer er videre åpne for å diskutere hvorvidt antallet politidistrikter skal reduseres, basert på en grundig utredning og sak til Stortinget. Disse medlemmer er av den oppfatning at man da må ha klarhet i hvilke oppgaver politiet bør ha og hvilke ressurser som kreves for å løse disse, slik at man ikke bare omorganiserer for omorganiseringens egen skyld. Disse medlemmer viser igjen til at en bredt, anlagt politistudie ville ha vært nyttig for å etablere en forståelse for politiets situasjon og rolle fremover. Disse medlemmer registrerer med interesse justisministerens nedsettelse av et utvalg som på overtid skal utarbeide en slags hurtigvariant av dette og avventer hvorvidt dette kan sies å oppfylle de intensjonene som de borgerlige partiene har hatt når forslag om dette tidligere har blitt fremmet, men dessverre i årevis har blitt nedstemt av det rød-grønne flertallet. Disse medlemmer anbefaler at analysen av politiet også inkluderer fornuftig utnyttelse av ressursen politijuristene utgjør innen politiet. I den forbindelse bør det vurderes om det er muligheter for sambruk av politijurister på tvers av politidistriktene, uavhengig av eventuelle endringer i distriktstrukturen.

Disse medlemmer vil understreke at effektiv bekjempelse av narkotika er et viktig bidrag for å sikre trygge lokalsamfunn i hele landet. Disse medlemmer viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene André Oktay Dahl, Anders B. Werp, Jan Tore Sanner, Svein Harberg, Bent Høie og Linda C. Hofstad Helleland om bekjempelse av narkotika på skoler, Dokument 8:39 S (2011–2012),

Innst. 229 S (2011–2012), hvor et enstemmig storting støttet forslaget om å sikre at politiet har adgang til å gjennomføre forebyggende tiltak med bruk av narkotikahund, herunder på skoler. Disse medlemmer imøteser tiltak fra regjeringen for å sikre at dette kan gjennomføres.

Disse medlemmer viser til at Høyre i flere år har vært opptatt av at det utformes en sentral strategi for økt bruk av sivilt ansatte, men har dessverre så langt blitt nedstemt. Med økt bruk av sivilt ansatte vil politiutdannede i større grad kunne fokusere på kjerneoppgaver som det krever politiutdanning for å løse. Samtidig vil politietaten som helhet kunne være mer til stede for befolkningen og sikre bedre kvalitet på arbeidet som utføres, og slik sikre økt trygghet for befolkningen.

Disse medlemmer vil nok en gang understreke behovet for en sentral strategi for å bevare seniorene i politiet lenger i arbeid. Disse utgjør en stor ressurs for etaten. Kunnskap, kompetanse og erfaring må overføres til nyutdannede og yngre kollegaer. Disse medlemmer viser til at dette har vært et tverrpolitisk mål over lang tid, men registrerer at det fra politisk ledelse så langt ikke har vært vilje til å iverksette et arbeid for å realisere en slik sentral strategi.

Disse medlemmer viser til at det i lang tid har vært usikkerhet knyttet til om bevilgningene til PST står i et rimelig forhold til PSTs oppdrag. De åpne trusselvurderingene fra PST viser at Norge står overfor et komplekst trusselbilde. Etter disse medlemmers oppfatning har Stortinget et udekket behov for kunnskap om hvilke behov PST har. Disse medlemmer viser til at opposisjonen i lang tid har anbefalt at det skal foretas en ekstern evaluering av ressurs- og bemanningssituasjonen i PST, og at regjeringen omsider fulgte anbefalingen. Utvalget har frist til 1. desember til å levere sin rapport. Disse medlemmer imøteser at Stortinget informeres på egnet måte om funnene i rapporten. Disse medlemmer viser til at en vesentlig del av PSTs ressursøkninger de senere årene har gått til politiets arbeidstidsavtale og økende oppdragsmengde for livvaktjenesten. Disse medlemmer ser det som gunstig at det foretas en ny vurdering av den organisatoriske plasseringen av livvaktjenesten.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor bevilgningen til PST ble foreslått økt med 15 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013) hvor det blir foreslått å redusere bevilgningen på kap. 440

post 1 med 3 mill. kroner og å øke bevilgningen tilsvarende på kap. 719 Annet folkehelsearbeid, post 79, i forhold til forslaget i Prop. 1 S (2012–2013). Bakgrunnen for forslaget er et ønske om at miljøet i Tromsø skal bidra til å styrke forskning og fagutvikling på DNA-feltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at regjeringen har fraveket sitt tidligere standpunkt om behovet for to offentlige analysemiljøer for DNA-analyser i Norge, ved at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2012–2013) Endring av Prop. 1 S (2012–2013) om statsbudsjettet 2013 under Justis- og beredskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Arbeidsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet fremkommer at miljøet i Tromsø allikevel ikke skal bygges opp som en produsent av analysetjenester. Disse medlemmer vil fremheve at fagmiljøer som er uavhengige av hverandre vil kunne bidra til videreutvikling av den rettsgenetiske virksomheten i Norge. Raske og kvalitativt gode analyser er nødvendige for å sikre rettsikkerheten til ofre, pårørende og etterlatte etter kriminalitet, og for å ivareta rettsikkerheten til den mistenkte/tiltalte. Disse medlemmer viser til at det har vært mulig å gjennomføre second opinion-analyser i Norge i lang tid. Dette har regjeringspartiene så langt ikke ønsket. Behovet for nye vurderinger av bevis, og nye analyser når det ikke finnes tilstrekkelig biologisk materiale ved den første analysen, kan i straffesaker være stort. Disse medlemmer imøteser en orientering om hvordan dette skal ivaretas i fremtiden, nå som miljøet i Tromsø ikke skal være en produsent av analysetjenester. Disse medlemmer mener at økt bruk av andre analysebyråer over tid ville ha redusert kostnadene ved DNA-analyser. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative budsjett, som følge av dette, ble foreslått et kutt på 10 mill. kroner.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Komiteen viser til at ved siden av de lokale, tradisjonelle politioppgavene har Oslo politidistrikt ansvaret for landsomfattende oppgaver innen blant annet etterretning, narkotika og antiterrorbekjempelse. Som hovedstad er Oslo sete for kongehuset, Stortinget og regjeringen. Komiteen ser at dette bidrar til spesielle utfordringer for politidistriktets oppgaveutøvelse, ikke minst av sikkerhetsmessig art. Videre har distriktet et særskilt ansvar for å ivareta kongefamiliens sikkerhet, sikring av ambassader samt sik-

kerhet under statsbesøk og andre større arrangementer som legges til landets hovedstad.

Komiteen viser til at Oslo har særlige kriminalitetsutfordringer som landets største by og hovedstad. Kriminalitetsutviklingen i Oslo ligger ofte i forkant av resten av landet, og byen er utsatt for omfattende kriminalitet siden befolkningstettheten er høy og det er mange besøkende turister. Komiteen vil fremheve at politiet i Oslo gjør en uvurderlig innsats i kampen mot organisert kriminalitet, og i særdeleshet for å bekjempe tilfanget av narkotika i Norge.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at de overordnede prioriteringer og føringer for politiet som framgår av omtalen under kap. 440 i proposisjonen, også gjelder for Oslo politidistrikt.

Flertallet viser til at bevilgningen til Oslo politidistrikt i 2013 er på 2,06 mrd. og at den reelle styrkingen av budsjettet (unntatt for lønns- og priskompensasjon) er på om lag 59 mill. kroner.

Flertallet merker seg at den reelle budsjettøkningen blant annet benyttes til økt bemanning i Oslo politidistrikt ved økning av kapitlet med 18,86 mill. kroner til helårsvirkning av å ansette nyutdannede som ble ferdig sommeren 2012, og en økning på 30 mill. kroner for å kunne tilby jobb til nyutdannede politihøgskolestudenter som blir ferdig utdannet sommeren 2013. I 2012 har Oslo politidistrikt fått 41 nyutdannede fra Politihøgskolen og i tillegg funnet rom for 40 nye stillinger innenfor eget budsjett. I 2013 får de midler til 70 nye fra høgskolen, noe som innebærer at antall politiutdannede øker med minst 150 på to år. I tillegg merker flertallet seg at 3 mill. kroner av ekstrabevilgningen til utstyr til beredskapstroppen videreføres, og at bevilgningen til vedlikehold og oppgradering av utstyr til politihelikopter øker med 10 mill. kroner i 2013.

Flertallet merker seg videre at den faktiske bevilgningen for kapitlet for 2013 reduseres med 50,8 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012, men at dette ikke innebærer en reell reduksjon av bevilgningene til Oslo politidistrikt. Flertallet viser til at reduksjonen skyldes at engangsutgifter til etterforskning og påtale av terrorangrepene og engangsbevilgningen til utstyr til beredskapstroppen i 2012 er trukket ut, samt teknisk justering ved at bevilgningen til IKT-investeringer og brukerbetaling til Nødnett er redusert mot en tilsvarende økning av bevilgningene under kap. 440.

Flertallet støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 441 og programkategori 06.40 i Prop. 1 S (2012–2013), og vil samtidig understreke viktigheten av en kontinuerlig satsing på

Oslo politidistrikt som følge av de spesielle hovedstadsutfordringer distriktet står overfor.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det er helt feil at Oslo politidistrikt tappes for 50 mill. kroner i neste års budsjett. Selv om man skjønner at dette har sammenheng med en ekstrabevilgning i forbindelse med 22. juli, fremstår det ikke riktig.

Dersom man unngår denne reduksjonen, kan det etter disse medlemmer sitt syn bety at hovedstadspolitiet endelig får litt rom i budsjettet til å vise skikkelig handlekraft, synlighet og tilstedeværelse for å gjøre byen trygg.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer i sitt alternative budsjett å bevilge 100 mill. kroner ekstra til politiet i Oslo, hvorav 50 mill. kroner går til eget investeringsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at for å opprettholde det viktige arbeidet er det av avgjørende betydning at politiet i Oslo har bevilgninger som står i et rimelig forhold til pålagte oppgaver og befolkningens forventninger.

Disse medlemmer viser til at det for 2012 ble bevilget særskilte midler til Oslo politidistrikt for etterforskning, vakthold og påtale av terrorangrepene 22. juli 2011. Disse medlemmer understreker at driftsbudsjettet til Oslo politidistrikt må vurderes uavhengig av det ekstraordinære arbeidet med etterforskning, vakthold og påtale av terrorangrepene.

Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslo å avsette 50 mill. kroner til Oslo politidistrikt utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

Kap. 3441 Oslo politidistrikt

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 442 Politihøgskolen

Komiteen viser til at Politihøgskolen er den sentrale utdanningsinstitusjonen for politi- og lensmannsetaten i Norge, og har som hovedoppgave å drive utdanning, forskning og formidling. Komiteen viser videre til at Politihøgskolen skal være en profesjonsrettet utdanningsinstitusjon på høyt nivå, som utvikler og formidler de kunnskaper, ferdigheter og holdninger som politiet må ha for å bidra til å sikre trygghet, lovlighet og orden.

Komiteen merker seg at bevilgningen for 2013 økes med 39,9 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012, og at bevilgningen på kap 442 post 1 utgjør 545, 69 mill. kroner for 2013.

Komiteen er tilfreds med at posten blant annet foreslås økt med 12,8 mill. kroner for å legge til rette

for et opptak av 720 studenter på Politihøgskolen også i 2013.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at hensikten med det høye opptaket ved Politihøgskolen er å oppnå målet fra bemanningsanalysen i politiet fra 2008, der dette settes til to politiutdannede pr. 1 000 innbygger. Når alle politiutdannede som jobber i politidistrikter og særorganer i dag regnes med, var politidekningen på landsplan på 1,64 pr. 1 000 innbygger pr. 30. september 2012.

Det er viktig at de som uteksamineres fra Politihøgskolen hvert år kommer i arbeid i politiet, og det er positivt at om lag 94 pst. av de som bestod eksamen i 2011 pr. 15. oktober 2012 arbeider i politiet, iberegnet faste og midlertidige stillinger. Av de som har bestått eksamen i 2012 er tilsvarende tall om lag 80 pst. til nå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av at det tenkes nytt i rekrutteringsarbeidet i politiet. Morgendagens politi krever i mye større grad spisskompetanse og faglig tyngde på mange andre områder enn det politifaglige.

Disse medlemmer viser til at i etterforskning vil politiet i ulike sammenhenger ha behov for økonomer, revisorer, dataingeniører, informasjonsanalytikere og andre med spesialkompetanse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er mye mer effektivt å ansette personer med denne bakgrunnen for så å gi dem innføring i politifag, jus osv. for deretter å gå rett inn i tjeneste. Videre kan det tenkes yrkesgrupper som kan gjøre en operativ tjeneste ute uten å ha treårig politiutdanning. Vektore med erfaring, soldater fra fredsbevarende styrker og annet befall vil ha en kompetanse politiet i stor grad kan nyttiggjøre seg av. Dersom man tilrettelegger politiutdanningen slik at disse kan få nødvendig opplæring i grunnleggende politiarbeid, kan de på kort sikt komme inn i politietaten og heve kvaliteten og kompetansen på det kriminalitetsbekjempende arbeidet.

Dette er grunnen til at disse medlemmer vil dreie deler av politiutdanningen til å bli modulbasert.

Komiteens medlemmer fra Høyre er bekymret over meldinger om manglende ferdigheter hos enkelte nyutdannede, og vil understreke at det er av stor betydning at utdanningen ved Politihøgskolen gjør de nyutdannede kompetente til å utføre arbeidet som politi. Videre vil disse medlemmer vise til at det har fremkommet flere tilfeller av vandel som

ikke er i tråd med kravene for å bli opptatt ved PHS. Dette er etter disse medlemmers oppfatning uheldig. Disse medlemmer har merket seg at ny PHS tilsynelatende er lagt på is, til tross for formuleringen i Soria Moria-erklæringen om behovet for ny politihøgskole. Disse medlemmer oppfordrer politiet til at det i større grad rekrutteres personer med variert relevant utdanningsbakgrunn. Disse medlemmer viser til at det i dag er ulike kurs ved Politihøgskolen for personer med annen utdanningsbakgrunn enn Politihøgskolen, som skal begynne å jobbe i politiet. Det er etter disse medlemmers oppfatning viktig at det utformes målrettede studieløp for at politiet skal fremstå som en mer attraktiv arbeidsplass.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til proposisjonen og har merket seg Riksadvokatens bekymring for aktiviteten i statsadvokatkorpsset til neste år. Når regjeringen skal komme tilbake til kapitlet i revidert budsjett, bør dette vurderes nærmere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at alle ledd i straffesakskjeden styrkes slik at sakene blir behandlet effektivt. Påtalemyndighetens oppgaver utgjør en viktig del av dette bildet og må derfor styrkes med ytterligere 10 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår dette i sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at sakene som føres av den høyere påtalemyndighet stadig blir mer omfattende og komplekse. Disse medlemmer mener det er viktig at den høyere påtalemyndighet har stabile og forutsigbare rammebetingelser, tilpasset sakstilfanget. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det ble foreslått å øke bevilgningen til den høyere påtalemyndighet med 5 mill. kroner.

Kap. 446 Den militære påtalemyndighet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 448 Grensekommisæreren

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 450 Sivile vernepliktige

Komiteen viser til at siviltenesta vart avvikla i 2012.

Komiteen viser vidare til at ein i samband med omstillinga har gjeve dei tilsette tilbod om stillingar innan politi- og lensmannsetaten, konfliktråda og kriminalomsorga.

Komiteen merkar seg derfor at store delar av midlane i dette kapittelet er overførte til kap. 430, kap. 440 og kap. 474.

Komiteen merkar seg at ein har overført dei gjenstående midlane til kap. 451 for å ivareta gjenverande aktivitetar knytt til avviklinga av siviltenesta, då ansvaret for dette er lagt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Komiteen viser til at post 1 Driftsutgifter for 2013 økes med om lag 65 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012, og at budsjettet for 2013 er på 635 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningen på kap. 451 post 1 Driftsutgifter skal dekke alle ordinære driftsutgifter og investeringer for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) med underliggende driftsenheter, herunder Sivilforsvaret, skoler og regionkontorer.

Flertallet merker seg at den reelle budsjettøkningen for DSB (sett bort fra pris- og lønnskompensasjon) er på 45 mill. kroner i 2013, noe som er i samsvar med blant annet målene for samfunnssikkerhetsarbeidet, jf. Meld. St. 29 (2011–2012) som ligger til behandling i Stortinget. Flertallet viser i den anledning til at DSB ivaretar sentrale elementer av Justis- og beredskapsdepartementets samordningsoppgaver innenfor samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, blant annet gjennom planverk, analyse, tilsyn med departementene og øvelser.

Flertallet støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 451 og programkategori 06.50 i Prop. 1 S (2012–2013).

Komiteen viser til at Sivilforsvaret har en viktig rolle ved kriser, naturkatastrofer og ulykker. Det er av stor betydning at Sivilforsvaret har motiverte og godt utdannede mannskaper, med funksjonelt utstyr.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser i denne sammenheng til at det i 2011 ble gitt en ekstraordinær bevilgning på 30 mill. kroner til innsatsbekledning og ut-

styr som øker Sivilforsvarets mobilitet og bedrer evnen til å håndtere store hendelser.

Dette flertallet viser videre til at økningen i bevilgningen til DSB for 2013 på totalt 45 mill. kroner blant annet vil gå til større tverrsektorielle og nasjonale øvelser, og legger til grunn at Sivilforsvaret vil bli involvert og ha nytte av øvingsaktiviteten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det fortsatt er et betydelig etterslep på investeringer og utstyrsanskaffelser i Sivilforsvaret.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, hvor det ble avsatt 35 mill. kroner til materiellanskaffelser og samtenning med nødetatene, politiet og Forsvaret.

Kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Komiteen viser til at Krisestøtteenheten (KSE) vart etablert i samband med flodbølgekatastrofen i Asia i 2004. I denne sammenheng vart det gjort klart at leierdepartementet har ansvar for krisekoordinering, og kriserådet blei oppretta.

Komiteen merkar seg også at Krisestøtteenheten ivaretek ein kontaktfunksjon for leiinga i departementet, for at denne skal vera oppdatert om relevante hendingar og krisesituasjonar, og at eininga bidreg med støttefunksjonar til regjeringas kriseråd.

Komiteen merkar seg at løyvingane blir auka med 3,48 mill. kroner for å styrke eininga ved at det er oppretta eit døgnbemanna sivilt situasjonscenter i departementet.

Kap. 455 Redningstjeneste

Komiteen viser til det viktige arbeidet som blir utført ved Hovedredningssentralen (HRS). Den grunnleggende tanke er et samvirke, hvor alle ressurser samfunnet besitter – statlige, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige – som er egnet for akuttinnsats for å redde liv, skal kunne mobiliseres for innsats i redningstjenesten. En slik modell er unik i verdenssammenheng og er en meget kostnadseffektiv måte å drive redningstjeneste på.

Komiteen ser at skal den norske modellen fungere i praksis, forutsettes det et sterkt ledelselement som er i stand til å koordinere innsatsen under hendelsene. En viktig årsak til dette behovet er at norsk redningstjeneste er fragmentert utenom hendelsene, da de fleste bidragsyterne normalt har andre primæroppdrag enn søk og redning, og dermed vans-

keliggjøres koordineringen av svært ulike aktører innenfor redningstjenesten. HRS utgjør i dag dette ledelselelementet som hele den samvirkende redningstjenesten hviler på.

Komiteen har merket seg den eksplosive utviklingen av antall hendelser siden år 2000, med en fordobling frem til 2011. Årsakene til denne utviklingen er mange. Nye internasjonale nød- og alarmsystemer, flere muligheter til å kontakte redningstjenesten samt lavere terskel for denne kontakten.

Komiteen mener det er viktig at den organisasjonen som er satt til å lede den samvirkende redningstjenesten, også selv fremstår som et faglig uavhengig organ uten sterke bindinger til spesielle fagretninger og at denne faglige nøytraliteten er en viktig forutsetning for å lykkes med det gode samvirket HRS leder.

Videre ser komiteen at HRS er en meget anerkjent organisasjon internasjonalt, hvor statusen som har blitt opparbeidet har gitt Norge betydelig innflytelse på beslutninger som fattes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at økt ledelseskapasitet derfor er helt nødvendig. I dag er minimumsbemanningen to redningsledere pr. vakt, en bemanning som ikke har blitt endret siden den ble definert i 1985, til tross for den eksplosive utviklingen av antall hendelser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det foreslås avsatt 300 mill. kroner til å gjennomføre et program for å bedre situasjonen for dagens Sea King med større reservedelslager, økt antall teknikere og oppgraderte funksjoner.

Flertallet har merket seg at formålet med avsetningen er å beholde Sea King-maskinene som en kompetent ressurs for redningstjenesten i resten av dens levetid. Med tanke på anskaffelse av nye redningshelikoptre er flertallet tilfreds med at de konseptuelle valg er foretatt og kvalitetssikret, og at det forventes at de resterende faser av anskaffelsen av nye helikoptre vil kunne forløpe raskt og effektivt.

Flertallet forventer at dagens Sea King redningshelikoptre kan erstattes som planlagt senest innen 2020.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at HRS har måttet avslå ulike forespørsler fra det internasjonale samfunn med bakgrunn i bemanningssituasjonen, noe som svekker Norges muligheter til å opprettholde den høye faglige internasjonale kapasiteten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at behovet for egne kommunikasjons- og informasjonsmedarbeidere er viktig. I dag er det ikke ressurser til å drive aktivt informasjonsarbeid utenom hendelsene, noe som svekker mulighetene for en betydelig forebyggende effekt. Også under hendelser er samfunnets behov for profesjonell mediahåndtering og tilstedeværelse særs viktig.

Disse medlemmer har merket seg prosjektet som er startet i Finnmark med å utvikle et eget ressurscenter for redning og beredskap i nordområdene. Slik disse medlemmer ser det, vil et slikt ressurscenter ha stort potensial samtidig som det vil dekke et stort behov ettersom aktiviteten i nordområdene kommer til å øke massivt i fremtiden. Disse medlemmer er informert om at prosjektet så langt er finansiert av Porsanger kommune. Det står respekt av at en kommune med presset økonomi tar dette ansvaret. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at redning og beredskap er et statlig ansvar og vil derfor foreslå at staten sørger for finansieringen av prosjektet videre.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer i sitt alternative budsjett å bevilge 2 mill. kroner ekstra til videre drift av prosjektet til utvikling av ressurscenteret i Finnmark.

Komiteens medlemmer fra Høyre er tilfredse med at Stortinget nå har vedtatt anskaffelse av inntil 16 nye redningshelikoptre (Prop. 146 S (2010–2011)). Disse medlemmer er derimot ikke tilfredse med at det gikk svært lang tid fram til vedtaket ble fattet. Etter disse medlemmers mening har behovet for nye redningshelikoptre vært kjent og veldokumentert i mange år.

Disse medlemmer viser til at frivillige organisasjoner i redningstjenesten gjør en uvurderlig innsats for å øke beredskapen i hele landet. FORF, Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum, representerer et mangfold av organisasjoner som gjør et stort og viktig arbeid, ofte under krevende forhold. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative budsjett ble foreslått å øke bevilgningen på kap. 455 post 71 med 10 mill. kroner. Dette ville ha medført en økning på over 50 pst.

Kap. 3455 Redningstjeneste

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Komiteen viser til at Spesialenheten for politisaker etterforsker og påtaleavgjør saker, og fører saker for retten der ansatte i politiet eller påtalemynd-

digheten er anmeldt for å ha begått en straffbar handling i tjenesten.

Komiteen viser til at bevilgningen på posten skal dekke driftsutgifter til Spesialenheten for politisaker som lønn, godtgjørelser, husleie og andre administrative utgifter, og at bevilgninger for 2013 er på 39,369 mill. kroner.

Komiteen merker seg at bemanningen ved Spesialenheten for politisaker utgjorde 34 årsverk pr. 1. mars 2012, i tillegg til ti advokater på verv og en psykolog på verv.

Komiteen støtter satsingen og prioriteringene som er beskrevet under kap. 460 og programkategori 06.60 i Prop. 1 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre innser viktigheten av å ha et sterkt kontrollapparat som kontrollerer politiet slik at man unngår overgrep og maktmisbruk fra etasens tjenestemenn.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Komiteen viser til at posten hovedsakelig dekker utgifter til juridisk bistand i straffesaker til personer som har rett til advokatbistand i medhold av straffeprosessloven.

Komiteen viser videre til at i forbindelse med innføringen av datalagringsdirektivet er det bestemt at alle begjæringer om utlevering av trafikkdata skal domstolsbehandles, og til helårsvirkning av forsvarerutgifter i disse sakene foreslås det å øke bevilgningen under posten med 2,4 mill. kroner.

Komiteen støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter i Prop. 1 S (2012–2013).

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Komiteen viser til at Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker er et uavhengig organ som skal ta stilling til om en domfelt med en rettskraftig dom skal få ny behandling av sin sak i retten. Kommisjonen har en viktig funksjon når det gjelder å trygge rettssikkerheten til straffedømte, og kommisjonens uavhengige status er i denne sammenheng svært viktig.

Komiteen støtter de satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker i Prop. 1 S (2012–2013).

Komiteen mener muligheten for gjenopptakelse er et viktig institutt for å sikre den enkeltes rettssikkerhet og eventuelt avdekke uriktige domfellelser. Det er derfor viktig at dette organet har tilstrekkelig ressurser til å foreta en effektiv og betryggende saksbehandling.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det fra ulikt hold er fremmet initiativ som kan bidra til å styrke rettssikkerheten og fjerne eventuell tvil om domfellelser er korrekte, eksempelvis Innocence Project. Disse medlemmer vil også fremheve arbeidet med å øke kunnskapen hos aktørene i en rettsak om vitnepsykologi og hukommelse hos vitner.

Kap. 469 Vergemålsordningen

Komiteen merker seg at arbeidet med å iverksette ny vergemålslov er godt i gang.

Komiteen vil påpeke betydningen av at rammeverket rundt denne loven er på plass når loven trer i kraft 1. juli 2013.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at den nye vergemålsloven ble vedtatt av Stortinget den 11. mars 2010. Etter den nye loven skal ansvaret for vergemål overføres fra kommunene til fylkesmenne, og fylkesmennene skal bli lokal vergemålsmyndighet. Det skal også opprettes en sentral vergemålsmyndighet. Den nye loven vil gi sårbare grupper økt rettssikkerhet.

Flertallet er kjent med at bevilgningen skal dekke lønnsmidler til de ansatte i prosjektet, investeringer samt kjøp av nødvendig konsulentbistand og utstyr. Videre skal bevilgningen dekke driftsutgifter og sentral vergemålsmyndighet.

Flertallet er også kjent med at det opprettes en ny post for å dekke utgifter til vederlag og utgiftsrefusjon for verger.

Kap. 3469 Vergemålsordningen

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Komiteen viser til at det kan gis tilskudd til dekning av rettshjelpsutgifter i tvistesaker i og utenfor rettergang. Videre viser komiteen til at et av hovedmålene for tiltaket er målrettet mot særskilt utsatte grupper. Komiteen mener derfor at tiltaket bidrar til å motvirke sosiale forskjeller, ved å gi fri rettshjelp av høy kvalitet til ressursvake grupper.

Komiteen mener denne ordningen fortsatt er meget viktig i kampen for et samfunn med like muligheter og rettigheter, uavhengig av økonomisk situasjon.

Komiteen støtter satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 470 og programkategori 06.70 i Prop. 1 S (2012–2013).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at de som har rett også skal kunne forfølge denne og således få rett i domstolene og i møte med offentlige instanser. At man ikke har økonomiske midler til å forfølge sine rettigheter, skal ikke trenge å være et argument for å unngå å gå til sak.

Videre ønsker disse medlemmer å utvide ordningen med fri rettshjelp til å omfatte flere saks typer. I tillegg vil det være nødvendig å heve inntektsgrensen noe slik at ordningen blir tilgjengelig for flere. Dette kan gjerne kombineres med en differensiering av egenandelen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å styrke de spesielle rettshjelpstiltakene slik at de i større grad kan legge forholdene til rette for sine medarbeidere. Tilbudene disse foretakene gir, utgjør et viktig bidrag for rettssikkerheten til dem som trenger det mest. Disse medlemmer vil påpeke at de spesielle rettshjelpstiltakene håndterer en klientmasse på størrelse med det som innvilges av fritt rettsråd. Med tanke på effekten av hver krone man gir disse rettshjelpstiltakene, er det viktig å legge til rette for videre drift hos disse.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar

Komiteen viser til at utgiftene dekker statens utbetalinger etter de alminnelige erstatningsregler og erstatning i anledning av straffeforfølgning, og at bevilgningen på posten er regelstyrt og basert på overslag.

Komiteen har merket seg at post 71 har forslag om økning i bevilgning på 10 mill. kroner med bakgrunn i regnskapstall og forventet utvikling, og at bevilgningen for 2013 er på 117,599 mill. kroner.

Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre

Komiteen mener det er viktig at ofre for kriminalitet får god oppfølging og en erstatning som står i forhold til den skade de er blitt påført og frem-

tidig inntektsmessig tap, samt at saksbehandlingen på søknader om voldsoffererstatning ikke tar for lang tid slik at de berørte ikke blir utsatt for ytterligere lidelser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med at departementet vil gjennomgå de samlede tiltakene for voldsofre i Norge og vurdere om det er behov for å supplere dem med ytterligere tiltak, f.eks. etablering av en kriminalitetsoffermyndighet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til vedtaket som ble gjort om offeromsorg, herunder å vurdere opprettelse av et offerfond under behandlingen av Prop. 65 L (2011–2012). Disse medlemmer kan ikke se at vedtaket er fulgt opp og ber derfor regjeringen komme tilbake til Stortinget med hvilke vurderinger som er tatt med hensyn til vedtaket som ble fattet.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen synliggjøre hvilke vurderinger som har blitt gjort med hensyn til vedtaket som ble fattet i Prop. 65 L (2011–2012) vedrørende opprettelse av en Offeromsorg.»

Videre ser komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet at det forskjellsbehandles mellom voldsofre fra 22. juli-tragedien og voldsofre generelt, herunder gravferdsstøtte og avkorting av forsikringsutbetalinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil spesielt vise til forslaget Fremskrittspartiet har fremmet ved ulike anledninger om å fjerne taket på voldsoffererstatningen. Dette har fortsatt ikke blitt vedtatt, så det fremmes herved på nytt:

«Stortinget ber regjeringen fjerne taket helt på voldsoffererstatningen.»

Disse medlemmer viser til at mange tidligere voldsofre sliter med å komme seg videre i livet. Personer som lever under såkalt «Kode 6» ser at det gjentatte ganger er behov for å flytte. I disse tilfellene bør man vurdere om Husbankens låneordninger kan benyttes i større grad, uten krav til egenkapital.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om Husbankens låneordninger i større grad kan benyttes for personer underlagt Kode 6.»

Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til at Statens sivilrettsforvaltning fatter vedtak etter delegasjon på flere sivilrettslige felt, herunder blant annet erstatning i anledning straffeforfølgning etter straffeprosessloven kapittel 31, klagesaker etter lov om fri rettshjelp, klager over fylkesmennenes vedtak i tomtefestesaker og oppgaven med stadfestelse av testament.

Komiteen merker seg at bemanningen i Statens sivilrettsforvaltning utgjorde 52 årsverk pr. 1. mars 2012, og at bevilgningen for 2013 er på 39,4 mill. kroner.

Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 474 Konfliktråd

Komiteen mener at mekling i konfliktråd er et viktig supplement til ordinær rettspleie. Komiteen viser videre til at konfliktrådene tilbyr mekling, tilrettelagte møter og stormøter mellom parter i konflikt, samt at sekretariatet for konfliktrådene har hatt ansvar for drift og utvikling av 22 konfliktråd.

Komiteen merker seg at bevilgningen for 2013 er på 76,8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å styrke rammevilkårene

for konfliktrådet da denne formen for konfliktløsning anses svært gunstig for unge førstegangskriminelle. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at det ikke legges opp til en utvidelse slik at stadig mer alvorlig kriminalitet innlemmes i ordningen. Disse medlemmer foreslår en planmessig økning av honoraret til konfliktmeglerne.

Av denne grunn foreslår disse medlemmer i sitt alternative budsjett å øke bevilgningen med 5 mill. kroner.

Kap. 3474 Konfliktråd

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 475 Bobehandling

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 476 Førstelinjerettshjelp

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

3. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5

Tabellen viser forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet i forhold til regjeringens forslag:

Utgifter rammeområde 5 (i hele tusen kroner)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, SV, Sp
400		Justis- og beredskapsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	373 192	372 942 (-250)
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	3 537 965	3 537 465 (-500)
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter	10 369 686	10 368 936 (-750)
		Sum utgifter rammeområde 5	24 976 102	24 974 602 (-1 500)

Inntekter rammeområde 5 (i hele tusen kroner)

Kap.	Post	Formål:	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, SV, Sp
		Sum inntekter rammeområde 5	1 988 709	1 988 709 (0)
		Sum netto rammeområde 5	22 987 393	22 985 893 (-1 500)

4. Forslag fra mindretall**Rammeuavhengige forslag****Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:***Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen Deep Sea Driller, der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen fremlegge en forpliktende kapasitetsplan for kriminalomsorgen med en vurdering av prioriterte tiltak. Det bes om en vurdering av hvilke prosjekter som kan organiseres som OPS og hvilke som kan gjennomføres hurtig.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen snarest fremlegge en fremdriftsplan for gjennomføring av nytt beredskapssenter i Oslo-området.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen innføre en garanti for arbeid til alle politistudenter som består den treårige politiutdanningen, slik at de får rett til jobb. Garantien skal gjelde frem til målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere er nådd.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen fjerne taket helt på voldsoffererstatningen.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen vurdere om Husbankens låneordninger i større grad kan benyttes for personer underlagt Kode 6.

Forslag 7

Stortinget ber regjering øremerke 10 mill. kroner til økt kontrollaktivitet knyttet til ulovlig kabotasje.

Forslag fra Høyre:*Forslag 8*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovvedtak om fastsettelse av grensene for bruk av militære ressurser og militær makt overfor sivile borgere i fredstid.

5. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A. Rammeområde 5

(Justis)

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	85 084 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	372 942 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i>	20 700 000	
	50	Norges forskningsråd	17 942 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	8 545 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter	1 704 309 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	41 294 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	72 889 000	
413		Jordskiftedomstolene		
	1	Driftsutgifter	214 252 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 979 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	151 878 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	37 414 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	3 537 465 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	82 285 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 055 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	102 304 000	
	70	Tilskudd	23 719 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	167 684 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	10 368 936 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	205 170 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 595 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	74 533 000	
	60	Tilskudd til kommuner til SLT-tiltak	5 160 000	
	70	Tilskudd	26 641 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	4 399 000	
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	116 644 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	2 059 343 000	
442		Politihøgskolen		
	1	Driftsutgifter	545 688 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	150 130 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	7 598 000	
448		Grensekommissæren		
	1	Driftsutgifter	6 278 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Driftsutgifter	635 041 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 833 000	
	70	Overføringer til private	5 561 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	14 304 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	864 143 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	17 413 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	358 800 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	19 610 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	95 334 000	
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	39 369 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	989 150 000	
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 324 000	
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		
	1	Driftsutgifter	14 903 000	
469		Vergemålsordningen		
	1	Driftsutgifter	143 774 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 800 000	
470		Fri rettshjelp		
	1	Driftsutgifter	6 438 000	
	70	Fri sakførsel	517 059 000	
	71	Fritt rettsråd	158 545 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	31 293 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	117 599 000	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	20 453 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre		
	1	Driftsutgifter	45 641 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	388 902 000	
473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Driftsutgifter	39 414 000	
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	76 815 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	74 459 000	
21		Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 770 000	
		Totale utgifter		24 974 602 000
Inntekter				
3400		Justis- og beredskapsdepartementet		
	1	Diverse inntekter	93 000	
	2	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	1 098 000	
3410		Rettsgebyr		
	1	Rettsgebyr	186 339 000	
	3	Diverse refusjoner	1 598 000	
3413		Jordskiftedomstolene		
	1	Saks- og gebyrinntekter	14 668 000	
	2	Sideutgifter	9 064 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	83 725 000	
	3	Andre inntekter	15 159 000	
	4	Tilskudd	2 068 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	3	Andre inntekter	673 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Gebyr – pass og våpen	261 600 000	
	2	Refusjoner mv.	304 363 000	
	3	Salgsinntekter	63 373 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	4	Gebyr – vakselskap	11 207 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker	117 410 000	
	7	Gebyr – sivile gjøremål	670 021 000	
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	26 669 000	
	3	Salgsinntekter	224 000	
	5	Personalbarnehage	5 572 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	11 975 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	16 000 000	
3451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Gebyr	130 106 000	
	3	Diverse inntekter	23 130 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	22 413 000	
3469		Vergemålsordningen		
	1	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter	4 300 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 450 000	
3473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Diverse inntekter	5 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	2 406 000	
		Totale inntekter		1 988 709 000

II

Merinntektsfullmakter

1. Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 1	kap. 3061 post 3
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3, 4 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 post 2 og 3
kap. 451 post 1	kap. 3451 post 3 og 6
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 473 post 1	kap. 3473 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter, med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2013 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter.....	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2013 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2013 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling

3. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.
4. trekke politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekten, før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

VI

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2013 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

VII

Stortingets rettferdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettferdsvederlag får fullmakt til å tilstå rettferdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, dog slik at grensen er 500 000 kroner for hiv-ofre og 300 000 kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskoler. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

B. Rammeuavhengige vedtak

Stortinget ber regjeringen synliggjøre hvilke vurderinger som har blitt gjort med hensyn til vedtaket som ble fattet i Prop. 65 L (2011–2012) vedrørende opprettelse av en offeromsorg.

Oslo, i justiskomiteen, den 28. november 2012

Per Sandberg

leder

Hans Frode Kielland Asmyhr

ordf. for kap. 410, 411, 475
og 3410

Jan Bøhler

ordf. for kap. 440, 441, 442, 3440,
3441 og 3442

Akhtar Chaudhry

ordf. for kap. 432, 466, 468
og 3432

André Oktay Dahl

ordf. for kap. 61, 445 og 467

Tore Hagebakken

ordf. for kap. 451 og 3451

Sigvald Oppebøen Hansen

ordf. for kap. 470, 471, 473, 474, 476,
3470, 3473 og 3474

Jenny Klinge

ordf. for kap. 413, 450, 452 og 3413

Anna Ljunggren

ordf. for kap. 414

Åse Michaelsen

ordf. for kap. 448, 455, 472 og 3455

Tove-Lise Torve

ordf. for kap. 430, 460 og 3430

Anders B. Werp

ordf. for kap. 400, 446, 469, 3400
og 3469

